NOVOBYDŽOVSKÝ
ZPRAVODAJ

ROČNÍK LII.
ČÍSLO 10
ŘÍJEN 2025
20 KČ

POVEDENÝ **NOVOBYDŽOVSKÝ STRAŠIDELNÝ FOOD FESTIVAL**
(fotografie a podrobnosti na stranách 2 a 13)

Foto Soňa Chlumecká

V neděli 7. září proběhl v parku U Kostela Nejsvětější Trojice 8. ročník oblíbené akce

NOVOBYDŽOVSKÝ STRAŠIDELNÝ FOOD FESTIVAL

Foto Soňa Chlumecká

Vážení čtenáři,

vždycky, když si domů přinesu zbrusu nové, ještě teplé číslo zpravodaje, dychtivě jím listuji, abych zjistil, zda se vše podařilo, jak mělo. A pokaždé v něm objevím nějakou tu chybu či chybičku. A pokaždé se sám sebe ptám: „Jak jsem jen mohl tohle přehlédnout?“ Člověk prostě chybuje. Dělá „boty“ a opravdu jen občas dostane šanci svoje pochybení napravit.

Téma chybování je obzvlášť aktuální v této době blížících se parlamentních voleb. Ne, nebojte, nebudu vám tady nikoho doporučovat ani rozmlouvat, jen bych rád upozornil na to, že právě tyhle volby jsou opravdu důležité, řekl bych až zlomové. Že v nich zdaleka nejde jen o budoucí prosperitu, ale po dlouhých 36 letech i o celkové směřování naší krásné a bohaté země. Doufám a věřím, že u urny neuděláme chybu…

Ale dost už politických úvah, pojďme se mrknout na to, co také mimo jiné naleznete v tomhle, letos už desátém čísle Novobydžovského zpravodaje: tak například informace o 29. ročníku festivalu Fišerův Bydžov, povídání o Hudebním mini festivalu v restauraci U Stolinů nebo to, že nedaleké Vysočany o prázdninách žily sportem. Léto plné zážitků v Domově důchodců Humburky, Kost, údolí Plakánek, Vesec u Sobotky – cíle srpnového výletu seniorů, Pomozte zvolit letošní Strom roku České republiky – to jsou názvy některých dalších článků. A samozřejmě, že to není všechno… Přeji příjemné počtení!

Jako vždy na konec přidávám pár moudrých slov moudrých lidí: „Každý člověk dělá chyby, ale jen hlupák u nich zůstává.“ (M. T. Cicero), „Ten, kdo se nikdy nedopustil chyby, se nikdy nepokusil o něco nového.“ (Albert Einstein), „Cizí chyby máme na očích, svoje za zády.“ (arabské přísloví), „Moudrý člověk neudělá tutéž chybu dvakrát.“ (latinské přísloví), „Život je jako příklad z matematiky. Počítáš a na konci zjistíš, že jsi někde udělal chybu. Chceš začít znovu, ale nemůžeš – zvoní.“ (neznámý autor), „Když se ohlédneme zpátky, tak vidíme, co jsme udělali dobře či špatně. Používejme poznatky v přítomnosti a budoucnost nám dá odpověď. Opakované chyby nejsou dílem náhody, ale pouze naší nedbalostí.“ (Josef Michálek), „Přísloví praví, že chybami se učíme. Už neříká, že když se poučíme, je obvykle pozdě.“ (Adina Mandlová).

Milí čtenáři, přeji vám i sobě, abychom se včas dokázali poučit ze svých chyb. Krásný podzim, přátelé!

Honza Skalický

OZNÁMENÍ

o době a místě konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Starosta města Nový Bydžov podle § 15 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů oznamuje:

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční **v pátek 3. října od 14 do 22 hodin a v sobotu 4. října od 8 hodin do 14 hodin.**

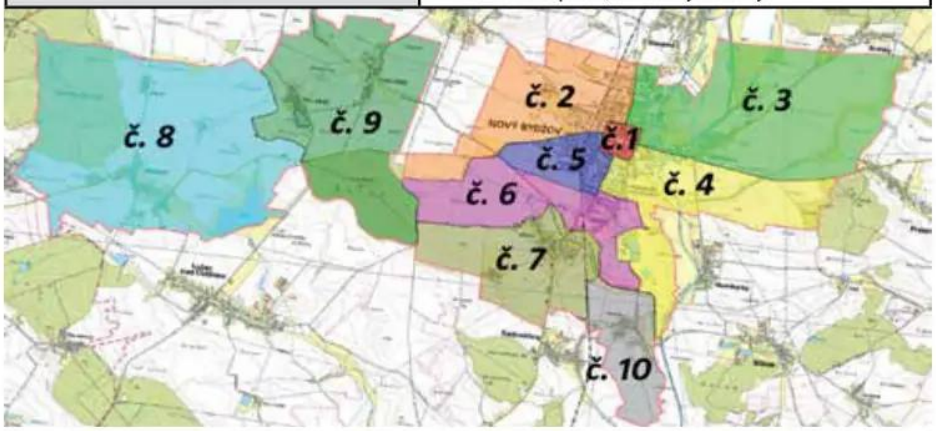
Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svoji totožnost a státní občanství ČR (platným občanským průkazem, platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem České republiky).

Každému voliči budou dodány nejpozději tři dny přede dnem konání voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb volič může obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

Příslušnost jednotlivých volebních okrsků je patrna ze zákresů na mapě.

Ing. Pavel Louda, starosta města

ČÍSLO VOLEBNÍHO OKRSKU	VOLEBNÍ MÍSTNOST
1	MÚ č.p. 1, obřadní síň, Nový Bydžov
2	ZUŠ č.p. 78, Nový Bydžov
3	ZŠ V. Kl. Klicpery č.p. 561, Nový Bydžov
4	ZŠ V. Kl. Klicpery č.p. 561, Nový Bydžov
5	ZŠ Karla IV. č.p. 209, Nový Bydžov
6	ZŠ Karla IV. č.p. 209, Nový Bydžov
7	Budova č.p. 48, Zábědov (dříve ZEM, a. s.)
8	Budova č.p. 80, Skochovice (dříve MŠ)
9	Hasičská zbrojnice, Stará Skřeněř
10	Budova č.p. 52, škola Vysočany

Nový Bydžov opět oceněn v soutěži Přívětivý úřad

Od roku 2016 pořádá Ministerstvo vnitra soutěž Přívětivý úřad, jejímž cílem je mapovat a hodnotit stav přívětivosti úřadů vůči občanům. Sledují se taková kritéria, jako je počet úředních hodin, elektronizace agend, zavádění on-line nástrojů (objednávkový systém, sledování obslužnosti přepážek, webové formuláře a žádosti) a mobilních aplikací, možnost platit správní poplatky platební kartou, komunikace s občany a další. Vše s cílem efektivnější a modernější veřejné správy, která občanům nabídne kvalitní veřejné služby.

V letošním jubilejním 10. ročníku Nový Bydžov obhajuje 2. místo v KHK. Ministerstvo vnitra tedy potvrzuje udržení kvality pro městský úřad v NB a ten získává další pomyslné razítko PŘÍVĚTIVÝ ÚŘAD. Cenu při slavnostním udílení v Zrcadlové kapli Pražského Klementina převzala Ing. Marcela Česáková, MPA, tajemnice MÚ a její zástupce Bc. Filip Schovánek, vedoucí organizačního odboru.

Bc. Filip Schovánek

O čem jednala **RADA MĚSTA** 16. 7., 4. 8. a 20. 8.

RM schválila:

- podpis Smlouvy o poskytnutí dotace mezi městem NB a KHK na realizaci projektu Domov pro seniory NB – vybavení k zahájení provozu
- podpis Dodatku č. 1 – změna termínu realizace 12. 8. – 27. 8. 2025, Stavba Chlazení hlediště a malého sálu Jiráskova divadla
- podpis Dodatku č. 1 – změna maximální výše přidělené dotace, nově ve výši 6 558 753 Kč, Cyklostezka NB – PZ Zábědov
- podpis Smlouvy o dílo s vítězným uchazečem (Vlastimil Kout) s nabídkovou cenou 3 508 414,82 Kč vč. DPH, Škola Vysočany – nové oplocení a parkovací plochy
- uzavření smlouvy o vykonání přezkoumání hospodaření města NB za r. 2025 s auditorskou firmou ADaKa s. r. o.
- aktualizaci Vnitřní směrnice města NB VS/16 – Finanční kontr. s účinností od 17. 7.
- novou výši nájemného od 17. 7. 2025 u nově uzavíraných nájemních smluv
- rozšíření Zboxu s tím, že bude ukončena stávající smlouva o výpůjčce části pozemku pro umístění Zboxu a spolupráci při jeho provozování – záměr pronájmu části pozemku zveřejněn na úřední desce MÚ NB; uzavřena nová nájemní smlouva o pronájmu části pozemku
- zapojení do projektu Brezno – město bez hranic
- poskytnutí daru 13 500 Kč, který bude využit na celoroční činnost ZO holubáři NB (financováno z org. 0210 – rezerva rady)
- podpis Dohody o poskytnutí dotace mezi Státním zemědělským intervenčním fondem a TS NB, na projekt rozvoje venkova v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–27, s názvem Stavební úpravy oplocení hřbitova v Chudonicích, ve výši 691 142 Kč
- dar 8 291 Kč pro SH ČMS Sbor dobrovolných hasičů Stará Skřeněř na spolufinancování projektu Pořízení vybavení pro řešení následků povodňových stavů (z org. 0360 – požární ochrana)
- vyhlášení konkurzního řízení na místo ředitele, ředitelky MŠ Sluníčko, NB
- pořízení předprojektové studie pro výstavbu kompostárny od společnosti Odpadová poradenská s. r. o., Praha, za částku do 85 000 Kč s DPH (z org. 0210 – rezerva rady)
- zadávací dokumentaci a zadávací podmínky nadlimitní veřejné zakázky na dodávky, zadávané v otevřeném řízení Domov pro seniory NB – dodávka zdravotnického vybavení a pomůcek
- dar 15 000 Kč z rozpočtu města NB na r. 2025, akce 150 ZŠ Karlova (z org. 0210 – rezerva rady)
- zahájení a ukončení provozu Zimního stadionu v NB od 1. 9. 2025 do 31. 3. 2026
- poskytnutí neinvestiční dotace 70 000 Kč na částečnou úhradu nákladů spojených s poskytováním sociálních služeb – pro Centrum sociální pomoci a služeb, o. p. s., na r. 2025 (z org. 403)
- přijetí účelově určeného finančního daru od WOMEN FOR WOMEN, o. p. s., v rámci projektu Obědy pro děti, ZŠ V. Kl. Klicpery od 1. 9. 2025 do 26. 6. 2026
- záměr výkupu předmětných pozemků dle předloženého návrhu Metličany
- pronájem nebytových prostor o výměře 47,10 m² v přízemí objektu Zimního stadionu a uzavření nájemní smlouvy mezi městem NB a Jiřím Frýdou za účelem provozování bufetu rychlého občerstvení.

RM doporučila:

- Zastupitelstvu města NB schválit členství v Destinační společnosti Hradecko, z. s.
- ZM NB návrh řešení naložení s objektem bytového domu čp. 191 v ulici Bratří Mádlů (bývalý klášter) řešit formou založení bytového družstva
- ZM NB schválit rozpočtové opatření č. 5/2025 dle předloženého návrhu.

RM souhlasila:

- s tím, aby TS NB, jako příspěvková organizace města, podala žádost k realizaci projektu Vozidlo s alternativním pohonem – TS NB v rámci výzvy č. 11/2025 Národního programu Životní prostředí
- s přijetím dotace akce Domov pro seniory NB – vybavení II, z programu 013 310 Rozvoj a obnova materiálně tech. zákl. sociálních služeb v maximální výši 2 998 098 Kč
- s programem Svatovavřinecké pouti 2025
- se Smlouvou o výpůjčce č. 1/2025 mezi městem NB – organizační složkou Městské muzeum NB (výpůjčitel) a Galerií u sv. Jakuba z. s., (půjčitel) – výtvárná díla na výstavu v muzeu Prošli Bydžovem.

RM rozhodla:

- nejmenovat ředitele, ředitelku MŠ Sluníčko, NB, vzhledem k tomu, že z konkurz. řízení nevzešel vhodný kandidát.

RM vzala na vědomí:

- Zápisy z jednání komisí RM
- informaci k vydání Rozhodnutí o změně č. 3 u poskytnuté dotace z programu Národní plán obnovy na realizaci projektu Novostavba domova pro seniory NB – prodloužení termínu ukončení realizace projektu do 31. 10. a předložení ŽoP do 1. 12.
- informaci o plnění rozpočtu města NB k 30. 6.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Město zakládá bytové družstvo v bývalém klášteře

Objekt bývalého kláštera v ulici Bratří Mádlů prošel rozsáhlou rekonstrukcí za zhruba 45 milionů korun. Vzniklo zde 12 převážně menších bytů. Celou akci jsme financovali z vlastních prostředků, bez dotací a úvěru.

Stáli jsme před rozhodnutím, jak s byty naložit. Prodej v aukci nebo obálkovou metodou by sice přinesl nejvíce peněz, ale hrozilo riziko, že by byty skončily v rukách spekulantů. Druhou možností bylo ponechat je jako nájemní byty, ale potřebujeme vrátit investované prostředky a využít je na další projekty v oblasti bydlení – například na 14 řadových domů v lokalitě Hermanovy zahrady nebo nové parcely pro rodinné domy na Metličanech. Na vybíraném nájemném bychom na ně nikdy nenašetřili.

Proto jsme zvolili cestu založení bytového družstva. Město si v něm ponechá rozhodující podíl a jednotliví družstevníci složí vstupní poplatek (cca 50 000 Kč) a 25 % hodnoty bytu. Zbytek budou splácet družstvu, které si vezme úvěr. Díky tomu můžeme vybrat budoucí obyvatele podle vlastních kritérií – například mladé rodiny s dětmi.

Věříme, že tento model přinese stabilní a férové bydlení. Podobně úspěšně funguje už v sousedním Chlumci, kde mají za sebou dva projekty a připravují třetí.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Z KNIHY SLUŽEB MĚSTSKÉ POLICIE

■ **2. 8.**, 15.50 hod. – na hlídku MP se obrátil řidič, aby nahlásil automobil, který ho v ul. Dukelská tř. z neznámých důvodů ohrozil tím, že vjel do protisměru a donutil ho uhnout na chodník. Z kamerového záznamu bylo zjištěno vozidlo a přestupek proti bezpečnosti v dopravě byl předán ke správnímu řízní.

■ **4. 8.**, 19.38 hod. – asistentka prevence kriminality nahlásila nález injekční stříkačky v ul. Na Staré Cidlině. Strážníci stříkačku uložili k dalšímu nebezpečnému odpadu.

23.25 hod. – MP přijala telefonické oznámení návštěvníka restaurace na Tř. B. Smetany, že se v prostoru před podnikem pohybuje podnapilý muž, je vulgární a neustále padá. Opilec byl strážníky z místa vykázán.

■ **5. 8.**, 8.48 hod. – strážníkům předal muž peněženku, kterou našel u obce Měník. Dle OP byl zjištěn majitel – muž z Kosiček. Od PČR Chlumec n. C. získali telefonní číslo; na volání nebylo reagováno. Asi po hodině si pro peněženku majitel přijel.

22.33 hod. – na krizovou linku MP se obrátila oznamovatelka s tím, že na schodech u prodejny obuvi na Masarykově náměstí sedí osoba, která neustále křičí. Po příjezdu hlídky na místo byl v muži zjištěn známý opilec. Byl upozorněn, že je doba nočního klidu, aby přestal hulákat a odešel. Hlučící pijan uposlechl výzvy a v tichosti se vytratil.

■ **7. 8.**, 20.46 hod. – asistentka prevence kriminality nahlásila, že u domu na Tř. B. Smetany leží muž jevící známky silné opilosti. Hlídce MP se na místě nepodařilo násosku postavit na nohy, natož aby byl mocen sám odejít. Proto jej hlídka naložila do služebního vozu a odvezla do nemocnice k vyšetření. Byla provedena dechová zkouška s pozitivním výsledkem 1,98 ‰ alkoholu. Lékař schválil jeho převoz na PZS HK. Na záchytce nadýchal 1,4 ‰, proto lékař rozhodl o jeho nepřijetí.

■ **8. 8.**, 8.06 hod. – na hlídku MP se obrátil majitel nemovitosti v Revoluční tř., protože mu před vchodem do domu stojí pouťový stánek tak blízko, že zde neprojede ani kočárek. Strážníci nařídili jeho přesunutí.

13 hod. – na MP se obrátila pracovnice OSPOD se žádostí o přítomnost hlídky při úředním jednání s klientem výbušné povahy. Panovalo podezření, že osoba je pod vlivem omamných látek. Proto byl proveden test na OPL s negativním výsledkem. Z důvodu zajištění bezpečnosti pracovnic byli strážníci přítomni po celou dobu jednání (vše proběhlo bez problémů).

22.21 hod. – hlídka konající kontrolu města zaznamenala před restaurací na Tř. B. Smetany muže ležícího uprostřed vozovky a kolem stojící hlouček lidí. Při příjezdu na místo bylo zjištěno, že ležící nešťastník je cyklista, který „přebral", což mělo za následek pád z kola (kontrola ukázala 1,60 ‰ alkoholu v krvi). Hlídka muže přemístila ke krajnici a zavolala LSPP. Velocipedista byl ošetřen a posléze odvezen do místa bydliště.

■ **9. 8.**, 20.56 hod. – pracovník bezpečnostní agentury nahlásil potyčku dvou mužů na Revoluční tř., kde se oba navzájem, prý ze srandy, několikrát udeřili pěstí do oblasti břicha. Hlídka MP srandisty na místě ztotožnila. Jeden z nich si stěžoval na silnou bolest břicha a nevolnost. Z toho důvodu byla přivolána sanitka. Po příjezdu požádal řidič strážníky o doprovod, z důvodu viditelné podnapilosti muže. Za asistence MP byl „zápasník" převezen na ošetření. Poté byl poučen o možnosti řešení napadení na PČR. O tuto možnost neprojevil ani jeden z aktérů zájem.

■ **10. 8.**, 21.47 hod. – na krizové lince požádala PČR strážníky o součinnost; v parku U Kostela Nejsvětější Trojice mělo dojít ke rvačce větší skupiny Romů. Po příjezdu hlídek MP se na místě již nacházeli policisté a poskytovali první pomoc zmlácenému muži ležícímu na zemi. Strážníci setrvali na místě do příjezdu ZZS a posléze odešli pátrat po pachateli; našli ho na náměstí.

8.30 hod. – na krizovou linku bylo oznámeno, že v parčíku v ul. V. Kl. Klicpery leží člověk a huláká. Na místě zjištěn místní opilec, kterého hlídka MP z parčíku vykázala.

12.10 hod. – na krizovou linku bylo oznámeno, že se v ul. Čsl. armády před provozovnou s kebabem povaluje člověk. Na místě zjištěný opilec byl zvednut a následně vykázán.

14.40 hod. – hlídka MP přijala oznámení domácího násilí na Tř. B. Smetany. Strážníci na místě zjišťovali podrobnosti, avšak žena, které se věc týkala, odjela s dětmi vozidlem neznámo kam. Pokus o kontakt v bytě byl neúspěšný; všude vládl naprostý klid. Byla kontaktována PČR, ale ani ta neměla o incidentu informace. Hlídka z místa odjela a posléze požádala oznamovatelku, aby po návratu ženy domů kontaktovala policii nebo MP.

■ **11. 8.**, 12.15 hod. – na MP nahlášena osoba ležící na chodníku v ul. Čsl. armády. Hlídka na místě zjistila silně opilého muže (4,4 ‰) s odřeninami. Byla přivolána záchranná služba. Po prohlídce lékařem se na místo dostavil opilcův kamarád, který jej odvedl do místa bydliště.

12.20 hod. – oznámení ženy na krizovou linku, že na parkovišti v ul. Na Valech stojí dodávka, v níž se nalézá asi 4letá dívka, která pláče a je celá propocená. Hlídka MP se na místo dostavila i s pracovnicí OSPOD. U vozidla čekala oznamovatelka. Obě ženy se snažily s dívkou komunikovat přes boční okno vozidla. Na místo byla přivolána PČR. Strážník se odešel poptat pouťových trhovců, zda není vůz některého z nich. Asi po pěti minutách se dostavil muž a vozidlo otevřel. Další jednání proběhlo s pracovnicí OSPOD a policií.

■ **12. 8.**, 17.21 hod. – bylo nahlášeno, že v kruhovém objezdu na Masarykově náměstí stojí dodávka, která samovolně sjela z parkoviště. Na místě byl společně s hlídkou PČR řízen a usměrňován provoz do doby, než byl nalezen majitel vozidla.

■ **15. 8.**, 15.28 hod. – spoluobčany nahlášen podnapilý muž, který na Tř. Čsl. armády huláká a uráží občany města. Hlídka v něm poznala známého pijana. Vyzvala ho k opuštění místa, což odmítl. Po chvíli strážníky požádal, zda by jej neodvezli do Zábědova na fotbal, kde hodlá vystřízlivět. Hlídka návrh vyhodnotila jako rozumný a jeho přání vyhověla.

19.36 hod. – plavčík požádal o výjezd hlídky KP na koupaliště z důvodu napadajících se dvou skupin romské mládeže. Po příjezdu na místo již k žádnému násilí nedocházelo, rváči koupaliště opustili.

21.53 hod. – stížnost na hlasitou hudbu před lékárnou U Bílého páva. Po příjezdu na místo byl klid, strážníci zaznamenali pouze romskou omladinu s reproduktorem, kterou upozornili na noční klid.

■ **20. 8.**, 14.14 hod. – plavčicí nahlášeny problémové romské děti, které svým nevhodným chováním obtěžují ostatní návštěvníky plovárny. Na místě zjištěni dva malí výtržníci, kterým bylo domluveno; zároveň byli kontaktováni rodiče.

■ **21. 8.**, 20.40 hod. – žádost PČR o asistenci záchranné službě u zraněného cyklisty v ul. Polní. Po příjezdu na místo byl zraněný muž na žádost lékaře převezen hlídkou MP do nemocnice. Strážníci odvezli kolo zraněného do místa jeho bydliště a o situaci informovali manželku.

■ **24. 8.**, 18.58 hod. – oznámení muže ležícího na lavičce zastávky u Hvězdy. Hlídka ho z místa vykázala, nebyl opilý a odešel směrem k zimnímu stadionu. Kontrola zastávky v 21.30 hod. ukázala, že totožný muž opět leží na stejném místě. Znovu byl vykázán a odešel směrem k ul. Na Staré Cidlině.

■ **25. 8.**, 4.05 hod. – stejný spáč vykázán ze zastávky, odešel směrem k ul. J. Žižky.

■ **26. 8.**, 19 hod. – nahlášeno, že před spořitelnou sedí muž, pod mikinou má krabici alkoholu a popíjí. Víno na místě zabaveno a zlikvidováno, opilec vykázán. Ve 20.30 hod. oznámeno, že totožný pijan leží v parku a nereaguje na podněty. Přivolána RZS a PČR. Zkoušku na alkohol odmítl, proto nebyl převoz na ZS HK možný.

■ **27. 8.**, 13 hod. – oznámení pracovnice prodejny KIK, že se zde žena pokusila s dětmi odcizit oblečení z venkovních stojanů. Pracovnice to zaregistrovala a stihla pobertům lup odebrat; ti prchli směrem k centru. Hlídka MP přivolala PČR, která si věc převzala. ▶

■ **28. 8.**, 22.01 hod. – stížnost na hlasitou hádku v parku za Penny v ul. J. Fučíka. Po příjezdu zde strážníci zjistili dvě ženy a dva muže. Hádka probíhala mezi ženami. Hlídka rozepři domluvou ukončila a všichni se rozešli.

22.37 hod. – žádost PČR o výjezd MP do ul. Ignáce Herrmanna, kde dochází k hádce a k rušení nočního klidu. Hlídka situaci na místě zklidnila, oba účastníci incidentu byli zjevně pod vlivem alkoholu.

■ **29. 8.**, 22.17 hod. – anonym telefonicky oznámil, že před Amaro barem v ul. Hradební dochází k rušení nočního klidu skupinou Romů. Po příjezdu hlídky se před barem nacházeli lidé v družném hovoru. K rušení nočního klidu v daný okamžik nedocházelo; hlídka přítomné požádala, aby se zdrželi hlasitých projevů.

23.22 hod. – žádost PČR o prověření rušení nočního klidu v restauraci Stoletá na Tř. B. Smetany. Po příjezdu hlídky MP na místo se ze zahrádky restaurace linula hlasitá hudba. Strážníci upozornili servírku, že tím dochází k rušení nočního klidu; poté nastal klid.

■ **30. 8.**, 21.53 hod. – stížnost muže ze Staré Skřeněře na hlasitou hudbu. Strážníkům sdělil, že má doma roční dítě a ráno vstává do práce. Pokusil se prý s hlučícími spoluobčany dohodnout, oni jej však poslali do háje. Hlídka MP si při kontrole všimla, že účastníkem hlučné akce je též předseda místního osadního výboru. Telefonicky ho oslovila a on přislíbil zjednání nápravy; slib splnil.

Radek Černík
vrchní strážník Městské policie NB

MĚSTSKÁ POLICIE
☎ 777 48 48 48

Poděkování

V minulém díle našeho oblíbeného seriálu o práci Městské policie byl popsán mj. i případ z 30. 7., kdy zraněná seniorka požádala telefonicky o pomoc strážníky. Na dotaz, co se jí stalo, uvedla, že upadla (chodí o berlích) a nemůže dojít pro bolest ruky na pohotovost. Hlídka ženě pomohla nastoupit do služebního vozu a odvezla ji do nemocnice. Tam však sestra zraněnou odmítla přijmout, jelikož lékař neordinoval; doporučila jí ošetření u obvodního lékaře. Toho měla žena až u koupaliště, proto ji strážníci na místo převezli. Poraněnou byla Jaroslava Schriederová, která mě požádala, zda bych za ni mohl ochotným a empatickým strážníkům Radkovi Černíkovi a Petru Limanovi poděkovat za pomoc. A tak Vám tedy, pánové, jménem paní Schriederové děkuji.

Honza Skalický

Konec platnosti některých řidičských průkazů

Z dostupných dat víme, že během prvního pololetí skončila platnost přes 700 řidičských průkazů v Nové Bydžově a okolí; více než 400 propadlých průkazů zůstalo nevyměněných. Přitom o nový řidičský průkaz lze požádat jednoduše online přes Portál dopravy. Od července navíc platí novinka Ministerstva dopravy – nový řidičský průkaz si lze nechat doručit do výdejního boxu.

Jak se do Portálu dopravy přihlásit?
Nejrozšířenější způsob je přes bankovní identitu. Tu nyní využívá 4,9 milionu lidí. Její použití je vždy zdarma a automaticky ji má každý, kdo využívá elektronické bankovnictví. Většinu administrativy dnes občané vyřídí online, což šetří jejich čas. S bankovní identitou vyřídíte vše na pár kliknutí a online!

Pomocí bankovní identity lze online vyřídit např: Žádost o rodičovský příspěvek nebo příspěvek na bydlení, Žádost o příspěvek na prevenci od zdravotní pojišťovny, Výpis z rejstříku trestů, Přihlášení do datové schránky, Žádost o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, Žádost o důchod...

Amélie Šlemar

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narození

Tobiáš Vodička
Jakub Černý
Adam Hanuš
Mikuláš Klzo
Amálie Říbková

Úmrtí

Ing. Miloslav Mencl (69 let)
Jana Sláviková (84 let)
Hana Kořínková (83 let)
Květoslava Drbohlavová (78 let)
Jiřina Svěcená (72 let)

Máte pár hodin měsíčně?
Centrum Orion
Proměňte je...
v zážitek pro dítě s postižením a odlehčení pro jeho rodinu.
Přidejte se k homesharingu
Homesharing - tam, kde Váš čas pomáhá!
Ozvěte se nám:
www.centrum-orion.cz
raichl@centrum-orion.cz
601 383 988

ZPRÁVY Z JIRÁSKOVA DIVADLA

Milí divadelní přátelé,
jsem příznivcem, až milovníkem tradic a tradičních akcí. Tradice v uměleckém oboru uchovává příběhy a rituály, které se přenášejí napříč staletími. Neznamená to ale, že by divadlo, hudba, umění obecně ustrnuly v minulosti. Naopak, tradice je inspirací a opěrným bodem. Umožňuje nám navazovat na známé příběhy, a dát jim tak nový rozměr. Divák pak může cítit spojení s minulými generacemi, ale zároveň zažívat cosi aktuálního a živého. Tradice pak funguje jako most, který propojuje staré s novým, a ukazuje, že skutečně dobré umění nestárne, jen získává nové podoby. Jak výstižně kdysi řekl hudební skladatel Gustav Mahler: *„Tradice není uctívání popela, nýbrž udržování a předávání ohně."* Udržujme a předávejme tedy konkrétní tradice, které jsme my sami či generace před námi založili, a budujme na nich svým úsilím další projekty pro generace příští.

Ženy, víno, zpěv

K jedněm z tradičních podzimních akcí v našem divadle už dnes neodmyslitelně patří SLAVNOSTI VÍNA V DIVADLE, které se letos konají v sobotu 4. října. Na horním sále proběhne v odpoledních hodinách ochutnávka vín od několika vinařů, dojde i na losování vstupenek a také si budete moci pochutnat na něčem dobrém, co se právě k vínu hodí. Od 13 hodin zahraje známé domácí hudební uskupení HRAD a od 15 hodin si můžete poslechnout moravskou cimbálovou muziku RÉVA. Nalaďte si své chuťové pohárky, degustační vinný pohárek dostanete k tomu účelu u vchodu.

Abonmá pro jistotu dvakrát

Během října nás čekají hned dvě abonentní představení. Pro loňské předplatitele je na středu 15. října nachystaná inscenace BURIAN o libereckém králi komiků v podání právě libereckého Divadla F. X. Šaldy. Představitelka hlavní role – ano, čtete správně: představitelKA – Veronika Korytářová získala v roce 2022 právě za tuto roli Cenu Thálie za ženský herecký výkon v oboru činohra. Těšte se! Ve čtvrtek 30. října pak letošní abonenti uvidí autorskou inscenaci mladoboleslavského Městského divadla 1000 TVÁŘÍ ADINY sledující život hvězdy českého filmu Adiny Mandlové, který byl plný úspěchů, ale i zklamání. V jednom měsíci se nám tak sešly dvě velké herecké osobnosti první poloviny 20. století. Ale představení jsou natolik odlišná ve svém pojetí, že tato nevynucená shoda nebude nijak na újmu zážitku.

Kantoři slaví 55 let

Velkolepý výroční koncert domácí folkové legendy KANTOŘI se na našich prknech odehraje v sobotu 18. října od 17 hodin. Během koncertu vystoupí řada hudebních hostů z Česka i Slovenska a proběhne též slavnostní křest 14. CD Kantorů s několika kmotry. Přijďte s nimi oslavit tohle úctyhodné výročí nepřetržitého pětapadesátiletého působení na hudební scéně! Jste srdečně zváni.

DS Jirásek slaví 120 let

Aby těch oslav a tradičních bydžovských spolků nebylo v říjnu málo, oslaví domácí Divadelní spolek Jirásek obnovenou premiérou „Mamzelky" své 120. výročí od svého založení v roce 1905. Premiéra slavné operety Mamzelle Nitouche uváděná naším spolkem pod názvem ALLELUJA, SVATÁ NITUŠ! se odehrála na podzim 2015 a po několika reprízách na mimobydžovských jevištích byla z důvodu přípravy nové hry odsunuta na slepou kolej. Z ní slavnostně vyjede nyní, ve středu 22. října v 19 hodin, na domácí scénu před zraky svých věrných bydžovských diváků, aby se poté pokusila rozjet opět i po jiných pódiích zemí Koruny české. Dříve než zazní první operetní

MODRÉ Z NEBE
VÁCLAVA MACKŮ – OBRAZY

tóny, proběhne od 18 hodin ve foyer divadla vernisáž výstavy obrazů paní Václavy Macků nazvané MODRÉ Z NEBE. Malé občerstvení a hudební doprovod při vernisáži je zajištěn, přijďte si proto prohlédnout obrazy malířky, která žije a tvoří v Dolních Ředicích na Pardubicku a bude samozřejmě osobně přítomna, aby nám mohla říci i pár zasvěcených slov.

Filmový říjen

Pro nejmenší diváky je připravena celá řada krásných animovaných filmů: Websterovi: Příběhy na pavoučím vlákně, Záplaťák, Noc v ZOO: Zombíci na útěku nebo Kámoši z pouště. Mezi rodinné tituly bude patřit česká dobrodružná komedie Cukrkandl s Terezou Ramba v hlavní roli a spoustou dalších oblíbených herců. Na dospělé diváky budou pak čekat třeba český mysteriózní horor Uzel zla, české dobrodružné drama Fichtelberg, mysteriózní film Jadwiga, čarodějnice z Beskyd, drama Nepela s Josefem Trojanem o úseku života krasobruslaře Ondreje Nepely nebo nová česká komedie Něco za něco s Aničkou Polívkovou a Martinem Pechlátem v hlavních rolích.

Jednou větou

■ Ještě do 18. října si budete moci ve foyer divadla prohlédnout výstavu BRATŘI ČAPKOVÉ – NEROZLUČNÁ DVOJICE, která na panelech s fotografiemi a texty seznamuje diváky s životy a díly obou slavných umělců.

S přáním příjemně strávených říjnových dní nejen v našem divadle se s vámi těším na těchto stránkách opět za měsíc.

Bc. Petr Kruliš

VÝHLED POŘADŮ
JIRÁSKOVA DIVADLA

7. listopadu – pátek 19:00
F. Veber: **MANŽELSKÉ TURBULENCE** – náhradní představení za Milionového údržbáře
Francouzská komedie. Největší turbulence nezažijete v letadle, ale doma v ložnici. Zvlášť když žijete s policajtem. Hrají: Václav Vydra, Michaela Badinková, Josef Carda / Antonín Procházka aj. Vstupné: 490 Kč, senioři 440 Kč

8. listopadu – sobota 19:00
Jean Poiret: **VESELÉ VELIKONOCE**
Skvostná situační komedie s Martinem Hofmannem v hlavní roli. Slavná divadelní hra, která získala proslulost i díky filmovému zpracování s Jean–Paul Belmondem. Věčný příběh nenapravitelného zmatkáře a sukničkáře Stéphana… Vstupné: 520 Kč, senioři 480 Kč

11. listopadu – úterý 18:00
DUO JAMAHA – ŽIJE TO TOUR 2025!
Nová koncertní show plná melodických skladeb od oblíbeného dua. V programu zazní autorské skladby z nového CD – ŽIJE TO, ale nebudou chybět známé hity, které znáte z televize a rádií. Vstupné: 319 Kč

13. listopadu – čtvrtek 19:00
PETRA JANŮ – KONCERT

Legenda české pop-rockové scény a trojnásobná česká slavice Petra Janů poprvé na jevišti našeho divadla se svým koncertním programem se svou kapelou Amsterdam.

16. listopadu – neděle 16:00
ZIMNÍ PŘÍHODY VČELÍCH MEDVÍDKŮ
Známé večerníčkové příběhy. Malí čmeláci Brumda a Čmelda provádějí další klukovská alotria, tentokrát v krajině zasypané sněhem. Hraje: Divadlo Krapet Praha.
Délka: cca 60 minut. Vstupné: 90 Kč

Slavnosti vína v Jiráskově divadle

sobota 4. října od 13 do 20 hodin

Ochutnávka a prodej vín ■ prezentace vinařů ■ pochutiny k vínu
K dobré náladě zahraje moravská cimbálová muzika RÉVA a domácí uskupení HRAD.
Vstupné 100 Kč zahrnuje degustační vinnou sklenici.

Jiráskovo Divadlo Nový Bydžov pořádá

LATINSKO-AMERICKÉ TANCE

PRO ŽENY

(31. 10., 7. 11., 14. 11., 21. 11., 28. 11., 5. 12.) 18–19 hodin
Cena za kurz 850 Kč, jednotlivě 180 Kč
Informace a přihlášky do 30. září. E-mail: vitkova.danus@seznam.cz, mobil: 725 803 774. Platba do 30. 9. – 298517538/0300.

Jiráskovo divadlo v Novém Bydžově pořádá

TANEČNÍ

PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ

od 31. 10. do 5. 12., 19.30–21.30 hodin na horním sále JD
Info a přihlášky do 30. 9. na: vitkova.danus@seznam.cz
Platba – 298517538/0300 do 10. 10. Cena kurz a pár 2 100 Kč.

Zveme vás na

VÝJIMEČNÝ KONCERT

Uskuteční se v neděli 19. října od 17 hodin
v kostele Církve československé husitské v Tyršově ulici.

Po loňském projektu, který se nesl v duchu hudby Antonína Dvořáka, jsme se letos rozhodli uvést jedno z nejzásadnějších děl klasické hudby

Requiem
Wolfganga Amadea Mozarta.

Můžete se těšit na emotivní a silné provedení v podání chrámového sboru a orchestru Voce Deo z Nové Paky a hostující sólisty a hudebníky. Do projektu se připojili i další zpěváci.

FIŠERŮV BYDŽOV 2025

29. ročník festivalu dechových orchestrů

Dne 5. 9. v JD a 6. 9. v parku U Kostela Nejsvětější Trojice.

Slavnostního zahájení koncertu v Jiráskově divadle se ujal zastupitel města Mgr. Bohumil Orel. Přivítal syna kapelníka Josefa Fišery JUDr. Vladimíra Fišeru a přítomné představitele města. Hlavním aktérem večera byl orchestr Harmonie 1872 Kolín pod vedením Jiřího Vojtěcha. Špičkový výkon muzikantů, zpěváků Petry Perné, Barbory Perné (sólistky opery Národního divadla) a Ladislava Kloučka, vynikající program a velmi pěkné průvodní slovo Martina Novotného hodnotili všichni přítomní jako jedno z nejlepších vystoupení během všech 29 ročníků. Důkazem toho byl mohutný potlesk všech vestoje a další přídavky orchestru.

Sobotní program zahájil v 10.30 hod. dechový orchestr ZUŠ Přelouč pod vedením ředitele školy Michala Chmelaře. Orchestr patří svými výkony a úspěchy mezi nejlepší orchestry ZUŠ v Čechách. Odpolední program zahájila ve 12 hod. oblíbená Skleněnka z NB pod vedením Jiřího Vacka, která v roce 2023 oslavila již 50. výročí založení. Následoval další vynikající orchestr z NB Vysočanka (založený v roce 2013) pod vedením Ladislava Kloučka.

Milým překvapením bylo vystoupení orchestru Czech and Then Some z Texasu. Hrají polky, valčíky, country a zábavné tance. Jsou účastníkem festivalů po celé Americe a jejich nahrávky vysílá RFDTV. Orchestr si okamžitě získal a nadchl všechny posluchače svým repertoárem, výbornými aranžemi a zpěvem v češtině. Proto můžeme letošní festival opět po letech označit jako mezinárodní.

Program pokračoval vystoupením Křídlovanky pod vedením Michala Chmelaře. Orchestr hrál na festivalu již několikrát a je

u našich posluchačů velmi oblíbený. Letošní ročník uzavřela kapela Vlčnovjanka z Moravy pod vedením Petra Novotného. Skládá se převážně z profesionálních muzikantů. Úroveň druhého dne festivalu byla vynikající – příjemná atmosféra, špičkové výkony orchestrů, rekordní počet návštěvníků, to všechno v ideálním prostředí parku U Kostela Nejsvětější Trojice.

Závěrem bych rád poděkoval všem účinkujícím, všem partnerům, Technickým službám města, Jiráskovu divadlu, moderátorovi, všem organizátorům a pořadatelům (především paní Pavlíně Vlasákové, JUDr. Vladimíru Fišerovi, Bc. Filipu Schovánkovi a Ing. Michalu Krejčímu), zvukaři a těm, kteří zajišťovali občerstvení.

Rád bych pozval všechny příznivce dechové hudby na jubilejní 30. ročník festivalu, který se uskuteční v první polovině září 2026.

Mgr. Bohumil Orel
předseda organizačního výboru festivalu

Foto Jura Tŕos

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉHO MUZEA

PALEOLIT NA NOVOBYDŽOVSKU (nové nálezy)
Přednáška
Petr Čechák
čtvrtek 9. 10., 17.30 hodin

PROŠLI BYDŽOVEM
Komentovaná prohlídka výstavy
Výstavou provedou Jan Beneš a Jan Kohout.
čtvrtek 23. 10., 17.30 hodin

KALENDÁRIUM

1. 10. 1350 (675 let) Při cestě z Kladska do Prahy se ve městě zastavil král Karel IV.
3. 10. 1930 (95 let) V NB zemřel Josef Jedlička, syn obchodníka s lihovinami Jana Jedličky, přední člen Okrašlovacího spolku.
15. 10. 2005 (20 let) Soutěž o královnu věnných měst v Jiráskově divadle.
16. 10. 1910 (115 let) V NB narozena Marie Alžběta Nováková-Nevyjelová, básnířka, velká dárkyně muzea, čestná občanka NB.
16. 10. 1920 (105 let) V Praze zemřel Josef Košťál, český folklorista, spisovatel, profesor reálného gymnázia v NB, autor slovníku novobydžovského nářečí.
28. 10. 1590 (435 let) V Praze zemřel Matěj Bydžovský (Stephanides) z Aventina, novobydžovský rodák, univerzitní profesor, písař konsistoře podobojí a později kancléř Starého Města Pražského.

Matěj BYDŽOVSKÝ (STEPHANIDES) Z AVENTINA

(24. 2. 1520 NB – 28. 10. 1590 Praha)
univerzitní profesor, písař konsistoře podobojí a později kancléř Starého Města pražského

Novobydžovský rodák se stal v r. 1542 na pražské univerzitě za Řehoře Orina z Chocenic bakalářem a v r. 1545 mistrem. Působil jako učitel v Praze, ale brzy byl povolán mezi univerzitní profesory a v letech 1551–1559 zastával úřad probošta koleje Všech svatých. V r. 1559 se stal písařem, nejprve u konsistoře podobojí a potom na radnici Starého Města pražského. Získal měšťanství a stal se členem městské rady. Od r. 1575 byl předním členem desetipanského úřadu pro dluhy do 10 kop grošů míšeňských a ke konci života kancléřem a senátorem Starého Města pražského. Erb a přídomek z Aventina získal od Ferdinanda I. v r. 1561. Byl pohřben za velké účasti lidu ve staroměstském kostele sv. Mikuláše.

Sám nezanechal žádné literární dílo. Vynikal klasickou vzdělaností a znalostí městského práva a proslul svou bezúhonností a poctivostí.

Jaroslav Prokop

Josef KOŠŤÁL

(7. 11. 1851 Neděliště – 16. 10. 1920 Praha)
český folklorista, spisovatel, profesor reálného gymnázia v NB, autor slovníku novobydžovského nářečí

Prvorozený syn pocházel z rodiny Jana Košťála, chalupníka z domu čp. 38, a jeho manželky Františky rozené Havrdové, dcery chalupníka rovněž z Nedělišť čp. 8.

V letech 1864–73 studoval na gymnáziu v HK a potom klasickou filologii a češtinu na filozofické fakultě pražské univerzity. Během středoškolských studií živě prožil i prusko-rakouskou válku v r. 1866. Zážitky, události bitvy u HK i hrůzy války vylíčil v díle Moje vzpomínky na válku 1866.

Od roku 1876 spojil svoji profesní dráhu s reálným gymnáziem v NB, nejprve jako zastupující učitel, od r. 1881 jako skutečný učitel a od r. 1885 jako profesor. V r. 1899 odešel na státní reálné gymnázium v Praze v Truhlářské ulici. Vyučoval češtinu, němčinu, řečtinu a latinu. Do penze odešel v r. 1910 jako školský rada. Chasník, jak se profesoru Košťálovi přezdívalo, byl mezi studenty vesměs oblíben. Na gymnáziu byl správcem profesorské knihovny (1882–92), poté knihovny žákovské (1893–94). Jako učitel tělocviku přišel se zajímavým vynálezem – signy. Signa byla cedulka s označením třídy, již studenti drželi při nástupu. Používány byly i při výletech, slavnostech apod. Těm, kteří signa nosili, říkalo se signiferi. Funkce byla svěřena vybraným žákům, kteří na to byli pyšní, hlavně ve třídách nižších. O tom, že byl profesor Košťál člověk na svém místě, nesvědčí jen oblíbenost u studentů, ale i v učitelském sboru. Dostalo se mu dokonce dvojnásobného pochvalného uznání od c. k. zemské školské rady v letech 1880 a 1882.

V láskyplném vztahu s manželkou Františkou, roz. Bohdaneckou přivedli na svět sedm dětí, z nichž se dospělosti dožily čtyři: Oldřich, Jaromír, Jaroslav a Božena. Starší synové šli v otcových šlépějích: PhDr. Oldřich Košťál byl profesorem reálky v Táboře, později ředitelem Reálného gymnázia v České Třebové, Jaromír Košťál byl profesorem Realného gymnázia v Chotěboři. Nejmladší syn ing. Jaroslav Košťál byl ředitelem Rolnického cukrovaru v NB, jako jediný tedy zůstal v místě svého rodiště.

Josef Košťál se věnoval hlavně studiu národopisu – sbíral materiály o lidových pověrečných představách, o víře v nadpřirozené síly a bytosti (o vodníkovi, lesních pannách, skřítcích, ohnivém muži aj.), o léčitelských praktikách a čarování, o domácích pracích, zvyklostech a některých výročních obyčejích. Pro budoucí generace zachoval i mýtické bytosti Novobydžovska (hacapytel, kudibal, žhavý muž, sekavá bába ad.).

V NB strávil s rodinou 23 let a město se stalo i důležitou součástí jeho tvorby, z východních Čech pochází většina jeho nasbíraného materiálu. S tím se Košťál snažil seznamovat veřejnost, nejprve vydával své práce ve výročních zprávách gymnázia a přispíval do různých českých a moravských časopisů.

Zvláštní pozornost věnoval i studiu lidové mluvy na Novobydžovsku. Spolupracoval s dr. Čeňkem Zíbrtem a přispíval do Kottova slovníku, Ottova Slovníku naučného a různých časopisů.

Po odchodu do penze trávil čas ve své chalupě v Kostomlátkách na Nymbursku a věnoval se své celoživotní zálibě – ochotnickému divadlu. V závěru života se snažil dokončit své celoživotní dílo Život lidu českého v podání prostonárodním. Bohužel se kompletního vydání nedočkalo a uspořádané v rukopise leží v archivu.

Josef Košťál zemřel v půl šesté večer 16. 10. 1920 na tuberkulosu plic po zápalu pohrudnice. Byl uložen do hrobu na pražských Olšanech o čtyři dny později.

Jan Kohout

BYL ZRESTAUROVÁN STARÝ STUDENTSKÝ PRAPOR

Jedna z nejvzácnějších relikvií našeho města je po půl roce v dílně restaurátorky paní Zuzany Červenkové zpět v našem muzeu.

Starý studentský prapor, dřevěná žerď asi z r. 1742, mladší hedvábná látka praporu s nápisem z r. 1848, rozměry 125 x 120 cm, délka žerdi 231 cm s průměrem 2,8 cm, na žerdi kovové cvočky a 19 ozdobných hřebů, inv. č. 4421. Vystaven v Praze na Národopisné výstavě československé v r. 1895, naposledy byl opravován za správce muzea Josefa Koudelky pěti novobydžovskými ženami pod vedením Olgy Kavkové v r. 1921. Uchováván na městské radnici, od r. 1928 v novobydžovském muzeu. V r. 2005 při velkých oslavách 700. výročí založení města spojených se 131. merendou byla vedle nové

vlajky města představena i replika starého studentského praporu. Nová vlajka města a replika starého studentského praporu jsou od té doby trvale vystaveny v zasedací síni novogotické radnice.

Vznik studentského praporu je spojen s počátky merend a s účastí studentů z NB v akademické legii v letech 1741–42 při obraně Prahy proti francouzským a bavorským vojskům za války o rakouské dědictví. Počátek merend je kladen do r. 1746, kdy císař František I. vydal pražským akademikům dekret, kterým za zásluhy v bojích potvrdil jejich univerzitní privilegia a svobody. Bydžovští studenti od té doby každoročně pořádali na konci prázdnin zvláštní dvoudenní slavnosti na rozloučení s městem. Ze svého středu zvolili pantátu a z bohatších dívek panímámu merendy a svůj svátek slavili zpěvem, tancem, deklamováním veršů a volnou zábavou, k níž přispívaly i dva sudy piva pravidelně poskytované měšťany z blízkého pivovaru ve Vysočanech. První přímý archivní doklad o merendách se vztahuje k r. 1750.

Žlutozelená hedvábná látka je při okrajích zdobena později přišitými zlacenými dracounovými obloučky. Povrch látky byl už v průběhu 19. stol. dosti porušen a v r. 1921 byl už natolik chatrný, že se několik žen na žádost spolku akademiků ujalo náročné opravy látky. V populárních článcích v merendních pomněnkách se několikrát opakovalo, že dříve měl prapor na jedné straně znaky univerzitních fakult a na druhé straně českého lva. Zatím však nelze tento údaj ničím doložit. Podíváme-li se na vybledlou látku pozorněji, zjistíme na jedné straně přibližně uprostřed poněkud tmavší plochu oválného tvaru na výšku, zakrytou v horní části nápisem. Nápis NOWÝ BYDŽOW vznikl 15. června 1848, den před odchodem národní gardy do Týnce n. L. Podklad tvoří bavlněná červená ozdobná páska s úzkým modrým okrajem a vystřižená a přišitá písmena jsou z bílé látky.

Dřevěná válcovitá žerď praporu je zakončena plochým kovovým pobronzovaným listem. Povrch žerdi zdobí jednak malovaná širší červenobílá páska, šikmo obtáčející žerď, jednak drobné kovové zaoblené cvočky ve dvou svislých řadách téměř proti sobě, přecházející níže po dvojitém prstenci v pásek obtáčející dolní část žerdi. Zde už malba pásky dávno zmizela, zato volnou plochu mezi cvočky postupně zaplnilo devatenáct větších ozdobných donátorských hřebů, většinou s iniciálami jmen pantáty a panímámy merendy a datem. Nejstarší hřeb praporu daroval v r. 1855 pantáta merendy Ferdinand Holý, poslední hřeb byl na žerď přibit o merendě dne 8. července 1934 k údajnému 200. výročí praporu.

Prapor se stal už od prvních merend jejich hlavním uctívaným symbolem a provázel studenty i na merendních plesech. Jinak zůstával pod ochranou správy města na radnici. Ještě ze staré radnice byl také prapor vyzvednut velením národní gardy v červnových dnech r. 1848.

Z restaurátorské zprávy

Stav hedvábného praporu byl již delší čas neutěšený, základní hedvábný materiál je již zcela degradovaný ve vazbě i samotném vlákně. Jediné neodborné zásahy na něm proběhly v letech 1803 a 1921. Na praporu zůstaly skvrny neznámého původu, ve střední části zřejmě chybí obrazová část. Prapor byl k žerdi přichycen nepůvodním žlutým kožený páskem. Byl připevněn hřeby a donátorskými znaky k polychromované žerdi. Polychromie žerdi byla popraskaná a opadaná.

Prapor byl podroben odbornému průzkumu, zdokumentován a vyčištěn tamponováním pěnou z anioaktivního tenzidu a dočištěn destilovanou vodou. Skvrny na listu již nebylo možné zcela odstranit, použitím silnějších chemických prostředků by

mohlo dojít k dalšímu poškození již zcela degradované struktury vlákna hedvábí.

Dále bylo odstraněno nevhodné ruční prošití poškozených míst. Proběhlo skeletování dobarvovaným podkladovým hedvábím a hedvábnou krepelínou. Došlo ke zpevnění šitím skeletovací nití. Pro celkové zpevnění velmi poškozeného praporu bylo nutné oboustranné zašití do speciální ochranné hedvábné krepelíny. Jedná se o celoplošné zašití ve čtvercích 3 x 3 cm, při kterém dojde ke zpevnění v osnově i útku a materiál je zároveň chráněn proti oděru.

Po společných konzultacích je rozhodnuto, že prapor nebude vrácen na žerď. V sejmutém stavu je snazší další uložení a případné vystavení.

Žerď byla také podrobena průzkumu, při kterém bylo potvrzeno, že původní barva byla zelená, dodatečně upravena polychromií na červenobílou. Žerď byla konzervována jako celek bez sejmutí hřebů a mechanicky očištěna pěnou z anioaktivního tenzidu, mosazné díly byly vyčištěny pastou z Chelatonu III. Povrch byl přeleštěn textilním kotoučem a zalakován lakem. Odřená místa povrchu byla retušována akvarelovými barvami, dřevěná část žerdě byla zakonzervována povrchovou úpravou Kerotixem (voskopryskyřičná směs).

Starý studentský prapor je společně s dalšími početnými památkami na novobydžovské merendy pečlivě uchováván v muzeu jako cenné svědectví starobylé tradice a odkaz budoucím generacím. Postupná degradace hedvábí nedovoluje stálé vystavení. Prapor tak bude k vidění v expozici muzea při dodržení expozičních podmínek 3 měsíce v roce.

Poděkování za restaurování praporu patří kromě paní restaurátorky a jejího týmu zřizovateli městu Nový Bydžov, KHK za dotační podporu a Sdružení studentstva novobydžovského z. s. jako nositeli tradice studentských merend.

Jan Kohout

V HK začala výstava ZROZENÍ MĚST

Vernisáží 11. září začala v Muzeu východních Čech výstava připravená u příležitosti 800 let od první zmínky o HK jako o městě. Archeologická výstava nabízí návštěvníkům vhled do rané historie východočeských měst. Dozvědí se, za jakých podmínek města vznikala a proč některá také zanikala. Mezi pětici nejvýznamnějších východočeských měst byl autory výstavy zařazen i Nový Bydžov. Návštěvníci se seznámí i s počátky HK, Chrudimi, Jaroměře a Vysokého Mýta a spatří zajímavé nálezy, které se k nim váží. Součástí je také model východočeské městské krajiny a interaktivní možnost vyzkoušet si roli zakladatele měst. Z tiskové zprávy autorů výstavy: „Ve střední části výstavy projde návštěvník měšťanským domem z období 13. až 14. stol., kde uvidí například černou kuchyni či obytnou část s kachlovými kamny, inspirovaný mireálnými nálezy z 13. až 14. stol. Mobiliář příbytku pak tvoří repliky dřevěných nádob, z nichž některé jsou vyrobené podle originálních archeologických nálezů z HK, ale také autentické archeologické nálezy představující spektrum předmětů denní potřeby měšťanů v prvních dvou staletích vrcholného středověku.

Poslední část výstavy je věnována životu na dvorcích či volných prostranstvích za domy. Návštěvníci si prohlédnou pracoviště hrnčíře z lokality Staré Mýto i soubor laboratorně zrekonstruovaných keramických hrnců, které byly součástí vsádky pece v Pekle nad Zdobnicí. Nechybí ani odpadní jímky tvořící nedílnou součást zadních traktů parcel středověkých měšťanských domů, a dokonce bude k vidění i průřez jednou z nich, včetně původních předmětů, které archeologové nalezli v jímkách či zasypaných studnách."

V hradeckém muzeu jsou poprvé vystaveny také nálezy z Jaroměře a Nového Bydžova, například meč z 11. stol. či o tři století mladší dobře zachovaná dýka z NB. Veřejnosti dosud nepředstavených archeologických nálezů z našeho města je na výstavě k vidění víc. I proto výstavu v roce výročí 720 let našeho města vřele doporučuji nejen všem Bydžovákům a měly by na ní zamířit i školní výpravy, kterým nabídne v moderní podobě přehlednou představu o životě ve středověkém městě. Výstava potrvá do konce dubna 2026.

Jan Kohout

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

ČTYŘI SCHODY K BOHATSTVÍ
Autor: Josef Klíma
Nakladatelství: Kalibr 2024
Miliardář Pavel Wolf zahyne při pokusu o překonání rychlostního rekordu na otevřené dálnici. Kdo vlastně byl? A o co se snažil? A může být vůbec u nás miliardář čestný a poctivý? Tyhle všechny otázky otevírá vzpomínání jeho nejbližší osoby: fyzioterapeutky Martiny, která mu celý život pomáhala snášet útrapy po úrazu z dětství. Jediná chudá ve společenství nejbohatší smetánky, která ji vidí zevnitř a zároveň kritickýma očima. Josef Klíma stejně jako v předchozí knize „Sedm schodů k moci", inspirovanou kauzou bývalého premiéra Petra Nečase a jeho osudové ženy Jany Nagyové, v sobě nezapřel novináře a provedl hluboký průzkum toho, jak se u nás rodili po roce 1989 miliardáři. Většina historek, které vypráví, má pravdivý základ, i když některé zní stejně neuvěřitelně, jako byla celá 90. léta. Příběh Pavla Wolfa a fyzioterapeutky Martiny je vlastně jakousi epopejí o dějinách tohoto státu za poslední půlstoletí, viděnou přes skrytý svět těch, kterým většina národa závidí. A také otevřenou otázkou: máme jim co závidět?

AFÉRA
Autor: Danielle Steel
Nakladatelství: Ikar 2025
Rose McCarthyová, šéfredaktorka jednoho z nejlepších newyorských časopisů, se po smrti manžela ještě více sblížila se svými čtyřmi dcerami. Nejmladší Nadia má za manžela autora bestsellerů Nicolase Bateaua a považuje svůj život za dokonalý, dokud se v bulváru neobjeví zpráva o Nicolasově románku s oslnivou mladou herečkou. Zlomená a veřejně ponížená Nadia hledá útěchu a podporu u své rodiny a ta se snaží vrátit její život do správných kolejí. Zatímco spolu matka a dcery tráví více času, uvědomují si, na čem v životě nejvíce záleží.

ČESKÉ CIZINKY: PŘÍBĚHY ČESKÝCH ŽEN ŽIJÍCÍCH V ZAHRANIČÍ
Autor: Jana LeBlanc
Nakladatelství: Jota 2024
Příběhy žen, které žijí dlouhodobě v cizině a přibližují kulturní rozdíly v dané zemi na svém vlastním osudu. Literární dokument novinářky Jany LeBlanc a fotografky Patricie Krivanek mapuje život českých žen, které mají domov v jiné zemi světa, než se narodily. Prostřednictvím jedenácti beletrizovaných autentických výpovědí ukazuje různé zkušenosti s životem v cizích zemích. Každý příběh se snaží zlomit předsudky, které o zemích nebo o životě v cizině máme, a relativizovat klišé, která s nimi spojujeme. Je v USA opravdu všechno možné, a to i pro matku-samoživitelku? Co když muslimka nemusí být od hlavy k patě zašátkovaná žena, ale klidně potetovaná holka v tílku? Dá se uchytit v cizině bez znalosti jediného slova cizího jazyka? Zkazí rodiče dítěti život, když mu rodiče v pubertě vezmou domov, kulturu a všechno, čím žije?
Kniha je mezinárodní projekt přinášející autentický vhled do osudů a zajímavostí ze života v různých zemích napříč zeměkoulí.

Pro mládež

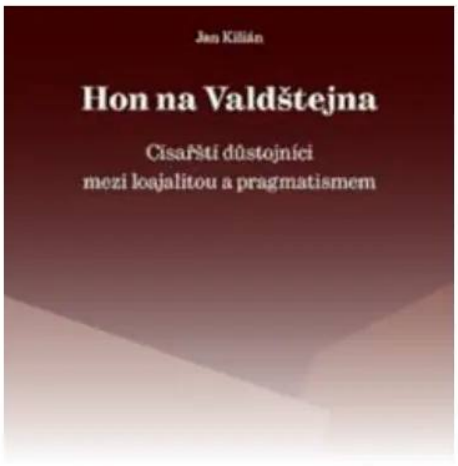
O ČARODĚJCE ARTEPĚ
Autor: Petra Hátlová
Nakladatelství: SUN 2025
Kniha je určena všem, kteří mají rádi příběhy plné fantazie kouzel a dobrodružstvím. Hrdinkou je odvážná, dobrosrdečná čarodějka Artepa, která žije v zámecké oboře s klisnou Revou, psem Donem a havranem Kubou. Na zámku bydlí i vrtošivá baronka. Ta Artepu zaměstnává svérázными úkoly. Přeje si například šaty z ranní rosy, nebo bál na který přijde Měsíční princ. Baronka také trápí oboru spolu se svým nápadníkem rytířem Išem. Artepa musí vynaložit veškeré úsilí, aby ochránila zvířátka i rostliny. Kniha je ideální jako první i druhé čtení. Čtenáři ocení důvtip, se kterým Artepa řeší baroncčiny rozmarné požadavky. Vzhůru za chytrou čarodějkou. Děti si zároveň mohou prohlédnout úžasné ilustrace Veroniky Balcarové, kde zvířátka ožívají před očima malých čtenářů.

DIVOCÍ KONĚ
Autor: Helen Martinus
Nakladatelství: Alpress 2025
Závodní koně Alba a Noční vítr putují se stádem divokých koní. Když se je honáci za pomoci vrtulníků snaží zavřít do ohrady, Albě i Nočnímu větru se na poslední chvíli podaří uniknout. Chtějí pomoci svým zajatým kamarádům, ale musí být velmi opatrní. Alba totiž čeká hříbátko a záleží jí na tom, aby se narodilo na svobodě. Jenže honáci nejsou jediní, kdo nenarozené hříbě ohrožují.

Hon na Valdštejna
recenze knihy

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna vystoupal na mocenském i společenském žebříku téměř na absolutní vrchol. V pobělohorské době dosáhl hodnosti generalissima císařské armády i titulů knížete a vévody z Frýdlantu. Koupí konfiskovaných panství značně zbohatl, ale posléze následoval pozvolný pád. V r. 1625 byl poprvé odvolán z postu vrchního vojenského velitele a Valdštejnovi nepřátelé u panovnického dvora podrývali jeho mocenské postavení. Generalissimus pozbyl milosti u císaře a krále Ferdinanda II., který jej bez jeho vědomí podruhé zbavil armádního velení a přikázal jej odstranit. Historické reálie noci z 24. na 25. 2. 1634 v Chebu jsou známé, ale v knize Hon na Valdštejna její autor PhDr. Jan Kilián objasňuje podíl jednotlivých mužů na násilné smrti frýdlantského vévody.

Protagonisté patnáctého svazku edice Útrapy a hrůzy třicetileté války jsou tedy spíše Matyáš Gallas, Jan Aldringen, Ottavio Piccolomini, Baltazar Marradas, Giovanni Isolano, Walter Leslie, John Gordon, Richard Butler, Rudolf Colloredo-Wallsee, Walter Deveroux, Denis MacDonell, Robert Geraldin, Maxmilián Goltz aj., kteří se bezprostředně i na velkou vzdálenost od Pachelbelovského domu v Chebu a tamního hradu podíleli na likvidaci Valdštejna a jeho zbylých věrných – Jindřicha Niemanna, Adama Erdmana Trčky, Kristiána Ilova a Viléma Kinského. Jejich medailony doplňují stylisticky vytříbený a informativně kompaktní text. Autor prokazuje důkladnou orientaci v archivních pramenech i objektivně kritickou reflexi vůči svým předchůdcům a znalcům valdštejnské otázky – Josefu Pekařovi, Josefu Janáčkovi, Josefu Kollmanovi. Přiklání se ke kollmanovským závěrům bádání ohledně Valdštejnovy údajné zrady a poskytuje zajímavé informace ohledně Gallasem zničených listin, které mohly dokazovat Albrechtovu nevinu.

Autor sčítá výši odměn vyplacených v hotovosti či poskytnutých formou konfiskovaných statků – města a městečka Frýdlant, Liberec, Opočno, Jičín, Mšeno, Nové Město nad Metují, Náchod, Krchleby, Golčův Jeníkov, Tupadly, Smidary, Skřivany, Český Dub, Dubá, Lobeč aj. – se stala sídly nových vrchností. Potomci Valdštejnových i Trčkových nepřátel zde leckde žili až do r. 1945 a v případě Opočna vedou soudní spory ohledně konfiskace jinou dějinnou nespravedlností i v současnosti.

Publikace obsahuje (jak je u všech svazků edice obvyklé) zajímavé černobílé fotografie, doplněné o barevnou přílohu. Měla by být uložena v knihovně každého zájemce o období třicetileté války, vždyť autor i přes zdánlivou vyčerpanost tématu přináší nové postřehy ohledně složitých časů následujících po bitvě na Bílé Hoře a objektivně dokazuje, že teprve tato vlna majetkových konfiskací po vraždě Albrechta z Valdštejna přinesla podstatnou změnu ve vlastnické i společenské struktuře Čech.

PhDr. Jan Kilián: Hon na Valdštejna – císařští důstojníci mezi loajalitou a pragmatismem, ISBN: 978-80-88030-96-6, 136 str. + 16 str. barevné přílohy, 1. vyd. – Bohumír Němec – VEDUTA, České Budějovice, rok 2025

Stanislav Vaněk

Novobydžovský strašidelný Food festival 2025

Po roční přestávce se v neděli 7. září vrátila osmým ročníkem oblíbená akce Novobydžovský strašidelný Food festival. Areál parku U Kostela Nejsvětější Trojice se zaplnil návštěvníky, kteří si užili den plný zábavy, her, úkolů a pochutin.

Pořadateli akce byly Sdružení studentstva novobydžovského,z. s., Hudebně-dramatický soubor Triangl, z. s. a město Nový Bydžov.

Cílem festivalu je každým rokem představit obyvatelům NB a širšího okolí produkty místních i přespolních kuchařů a představit malým i velkým návštěvníkům novobydžovská strašidla.

O doprovodný kulturní program se kromě strašidel postarala vystoupení hudebních a jiných uskupení: Vosa jede, sbor Radostný Plecháček, zpěvačky Nela Hudcová a Michaela Es, zatančili Diamonds, DoPatra a za rytmu bubnů Emongo, hrálo se Týbrďo Divadlo a program uzavřela hudební skupina Něco Chybí. Místní spolek Na Podporu aktivit v NB, z. s. uspořádal charitativní sbírku podepřenou výrobou tradičních trubiček pro Zdravotního klauna. Pro zvířecí charitu zde byl Stánek pro kočku. Rodiče měli možnost zabavit své nejmenší ratolesti při mnoha aktivitách a hrách na jednotlivých stanovištích strašidel. Děti si za splněné úkoly odnášely různé ceny a drobnosti. Své pokrmy, nápoje a služby nabídlo 28 vystavovatelů a jistě každý z přibližně 2 000 návštěvníků si našel něco, co uspokojilo jeho chuťové buňky.

Za podporu děkujeme mj. i Nadačnímu fondu na podporu sportu, kultury a občanských aktivit v Novém Bydžově.

Jan Kohout a Pavlína Strnková

Hudební mini festival v Novém Bydžově – nultý ročník

V květnu se několik lidí v NB domluvilo na tom, že v našem městě koncem léta uspořádají hudební festiválek. Uskutečnil se tedy 22. srpna, pořadatelsky komponovaný převážně dvěma osobami, Anežkou Matouškovou a Janem Kohoutem. A nejen jimi zamýšlený jako komorní, s hudbou a kapelami plynoucími mimo hlavní komerční proud. Pořádaný tak trochu na truc, aby se vidělo a vědělo, že se v Bydžově scházejí lidé vyhledávající hudebně nemainstreamové podněty. Zároveň ale takový, aby veškeré úsilí vložené do tohoto uměleckého a přátelského setkání stálo za výsledný počin. Aby jeho účastníci a návštěvníci v průběhu večera prožili něco, na co se nezapomíná. Aby to v noci nastalé wau bylo bezlimitní a nepochybné. Vždyť jakýkoliv festival/ek má v pospolitosti všech přítomných navozovat cosi mimořádného.

Možná, že k tomuto dojmu přispělo místo události. Konkrétně zadní sál hostince U Stolinů, poměrně nedávné vystavěný a už po několikrát využitý k hudebním produkcím. Je zvláštní, jak tento doposud ještě vizuálně nedoladěný prostor navozuje v lidech v něm dlících atmosféru komorního klubu. Té se naprosto beze zbytku zmocnila kapela otvírající festivalový večer – Avokaduo zpěvačky a kytaristky Anežky Matouškové a kontrabasistky a zpěvačky Kláry Pudlákové. Hudebně a písňově sevřené duo rozeznělo prostor suverénním provedením převážně vlastní tvorby, hráčsky i vokálně svrchovaně podané. Ukazující, že nejsilnější často bývají příběhy ticha, interpretované umělecky niterně zvnitřněným provedením.

Druhým hudebním tělesem vkročivším toho večera na festiválkové pódium byla alternativní roc bad/dová kapela The Last help. Po předchozí hudební kontemplaci, písních prokomponovaných veršů, na scéně zazněl jasný a dominantní kytarový zvuk, záměrně odkazující na devadesátá léta. Hráčské seskupení mladých mužů se vzápětí a bez váhání zmocnilo pódia. A na to pohybovými kreacemi rozkročený frontman kapely nalákal publikum. Skvělá hra všech, Kryštofův zpěv, znělý zejména v hlubších polohách… a roztančené publikum. A úžasný kontrast k předešlému múzickému spočinutí. A to ještě nikdo nevěděl, jak po nich bude hrát Yamaha Oriental. To, že publikum okusí na vlastní kůži rytmicky divoké hity současných balkánských svateb, křtin, diskoték a nádražních restaurací přenesené z končin jižního Srbska, Albánie, Bulharska a Rumunska do Bydžova. Rozezněly se hudební žánry pop-folku jihovýchodní Evropy, silně kořeněné žánrovou post-tradiční hudbou romských komunit Kosova a Makedonie.

Jestliže se skvělí kluci z The Last help zmocnili pódia i publika, kouzelníci z Yamaha Oriental ho donutili na něm setrvat po celou dobu své hudební jízdy, odpálené z nuly na tisíc během pár taktů. Rozpoutali slastně hudební peklo, co bylo vlastně rájem pro ucho a oko roztančeného publika. A nikoho se neptali, zda na něm chce setrvat. Tato neomalenost patří k výsadám těch nejlepších. A tito pánové pozvali do Bydžova svět… Něco v dané chvíli naprosto neopakovatelného a jedinečného. Doslova si hráli s publikem a prostřednictvím saxofonu, klarinetu, tuby, trubky, bicích a čtvrttónových kláves se publikum stalo jejich dalším nástrojem.

Večer měl dle ohlášení uzavřít novobydžovský akustický punk z No Body Girls. ▶

Svět je však kluzce kulatý, a tak v zastoupení výše jmenované kapely vystoupilo na pódium torzo. Přesněji duo, snad právě pro tu chvíli sestavené z Tomáše Komárka a houslisty Františka Dömeho. To, co původně dávalo dramaturgický smysl, se v případě výše jmenovaných mohlo jevit jako kompoziční prohřešek festivalového večera. Vždyť večer – ve svém čase přešlý již do druhého dne – byl naplněn. Vejít na pódium po rozeznělé Yamaha Oriental žádalo doslova punkovou odvahu nebo schopnost spáchat umělecky dokonanou seppuku. O tu však bylo zpočátku znejistěné publikum ochuzeno. Byť, jak se zdálo, na pódiu osamocení performeni mířili k propadáku. Avšak náhoda přeje nejenom připraveným, ale i statečným. Tomáš s Františkem předvedli výsostně umnou improvizaci, která se po počátečních nejistotách a přešlapech stala absolutně autonomním vystoupením, do něhož se zapojilo zprvu překvapené a posléze pohlcené publikum. A je to František Döme, kdo jako ten druhý ve hře improvizace zasluhuje plné absolutorium za schopnost pohotově reagovat na Tomášovy podněty. Stejně jako za to, že je rozvíjel způsobem od houslisty

nečekaným a pohybově invenčním. Tomáš s Františkem nebyli vrcholem včera, završili ho ale způsobem v nejlepším slova smyslu originálním.

Nezbývá než poděkovat všem účinkujícím za skvělý večer. Organizátoři festiválku děkují za podporu Nadačnímu fondu na podporu sportu, kultury a občanských aktivit v Novém Bydžově. A v neposlední řadě hostinci U Stolinů za umělecký azyl.

Martin Tichý

Podzimní výlet do Muzea hraček Stuchlíkovi v Novém Bydžově

Pokud přemýšlíte, kam vyrazit během podzimních víkendů, máme pro vás tip, který potěší malé i velké. Muzeum hraček Stuchlíkovi zve milovníky nostalgie, rodiče i děti na jedinečnou podívanou do světa fantazie a radosti.

Návštěvníci tu najdou stovky pokladů – od dřevěných autíček, vláčků a stavebnic přes historické i retro panenky až po sběratelské rarity, které dokážou vyvolat úsměv i dojetí. Výstava není jen obyčejnou vitrínou minulosti, ale místem, kde se potkává radost dětí s nostalgií rodičů i prarodičů.

Pro rodiny tak jde o ideální zastávku na víkendovém výletu, která nabídne trochu poučení, hodně vzpomínek a především spoustu kouzelné atmosféry.

„Chtěli jsme vytvořit prostor, kde si každý najde kousek svého dětství,“ říkají majitelé Stuchlíkovi, kteří sbírku dlouhá léta budovali s láskou a pečlivostí.

Muzeum bude pro veřejnost otevřeno po celý říjen a listopad každou sobotu a neděli od 10 do 16 hodin.

V prosinci vás čeká opravdová lahůdka – jedinečná vánoční výstava desítek starožitných vyřezávaných betlémů, doplněná o opravdový unikát – monumentální mechanický betlém manželů Stuchlíkových, největší v republice.

Otevřeno bude každý den od pondělí do neděle od 10 do 16 hodin.

Muzeum hraček Stuchlíkovi
U Mlýna 1437, Nový Bydžov 504 01

Tel.: 608 985 477 – Michaela Bousová DiS., marketing muzea
E-mail: muzeumstuchlikovi@seznam.cz
Web: www.muzeumhracekbydzov.cz

Michaela Bousová

Pomozte zvolit letošní Strom roku České republiky

Nadace Partnerství zahájila hlasování v dalším ročníku oblíbené ankety Strom roku. Občané mohou odevzdat své hlasy zdarma online na www.stromroku.cz. Hlasování běží do 5. října do 23.59 hod. Podpořit lze svůj oblíbený strom jedním hlasem z jedné e-mailové adresy. Vítěz postoupí do zimního evropského kola a zároveň první tři stromy získají odborné ošetření od partnerů soutěže.

Trhy na Masarykově náměstí v Novém Bydžově v roce 2025

17. října, 21. listopadu, 12. prosince

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V. KL. KLICPERY

Žáci 6. tříd za sebou mají adaptační pobyt, který jim přinesl spoustu zážitků a nové zkušenosti. Během tří dnů si užili krásy Prachovských skal, pohodu kempu Eden a hlavně chvíle strávené společně se svými spolužáky a učiteli.

1. září byl slavnostně zahájen školní rok 2025/26. Tento den prožili společně i naši prvňáčci v Jiráskově divadle. Paní ředitelka přivítala všechny přítomné a představila pedagogický tým, jenž bude děti provázet prvními školními kroky. Všem přejeme, aby pro ně byl první školní rok plný radosti, úspěchů a dobrých kamarádů.

ZŠ V. Kl. Klicpery Vás zve na

CVIČENÍ S DĚTMI

aneb POJĎTE SI HRÁT

Každé pondělí od 16 hod.
v ZŠ V. Kl. Klicpery

Maminky, tatínkové, babičky, dědečkové, tety a strýčkové, máte doma dětičky ve věku 2 až 6 let? Přijďte si s námi pohrát, zacvičit, zopakovat básničky, vyrábět dárečky či se jen tak pobavit.
Jezdíme plavat do Hořic, pořádáme výlety a navštěvujeme Tongo v HK.

Více informací v kanceláři školy
či tel: 607 556 713 – Lucie Bradnová

Čecho-Australan Antonin Tony Ruzek
uvádí
CESTOVATELSKOU DIASHOW

ROK A PŮL VLASTNÍM OBYTŇÁKEM AFRIKOU

Z AUSTRÁLIE
DO EVROPY
14 zemí 18 měsíců 45 000 km

středa 15. 10. od 16 hodin
Základní škola V. Kl. Klicpery 561
Nový Bydžov

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KARLA IV.

Podle Aristotela skutečné vzdělání není jen o vědění, ale i o výchově charakteru. Rádi na tento přístup navazujeme. Nový školní rok je tu a s ním i naši prvňáčci – ať se tu daří vaší mysli i srdci!

Na výstavě Večerníček slaví 60 let se naše družina Večerníček seznámila s historií tohoto úžasného projektu, který není vlastní jen generacím předešlým, ale i jim samotným.

Zástupci naší školy převzali 8. 9. v Brně šek na 20 000 Kč, který je určen k nákupu pomůcek do školní tělesné výchovy. O to, že jsme toto ocenění dostali, se zasloužila celá škola poctivým plněním Olympijského víceboje (skoky přes švihadlo, kliky, sedy lehy...). Velké díky tedy patří všem žákům a také učitelům. Převzetí ocenění od bývalých olympioniků bylo třešničkou na pomyslném dortu. I zde je vidět, že pohyb má smysl. Jen tak dále, Karlovko!

MATEŘSKÁ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Léto se přehouplo v podzimní dny a pro nás je tu další školní rok. Odpočatí (aspoň někteří), opálení, plní prázdninových zážitků se opět vracíme do perfektně připravených tříd. Věříme, že se v nich dětem bude líbit a nám dospělým že letní pohoda vydrží co nejdéle, a společně si tak školní rok užijeme.

A že jsme se i přes prázdniny snažili prostředí naší školky vylepšit, to dokazuje výčet našich aktivit a rekonstrukcí: Největší změnou je výměna všech světel po celé budově za úsporné LED osvětlení, ve Žluté a Modré třídě bylo vyměněno linoleum, ve třídě Oranžové proběhla výměna celé podlahy s následným položením nového koberce, byla provedena výmalba zadního schodiště, které se proměnilo v hvězdnou oblohu, ve třídě Žluté byla pořízena nová vestavná skříň na hračky a pomůcky pro děti. Poděkování patří našemu zřizovateli, díky kterému můžeme prostředí vylepšovat, inovovat, a umožnit tak všem příjemný, praktický a především bezpečný pobyt a působení.

■ V září jsme již stihli třídní schůzky pro rodiče, společnou akci s rodiči – seznamovací odpoledne a také první divadélko pro děti Co malí medvědi o podzimu nevědí.

■ My dospělí jsme všichni absolvovali školení BOZP.

Přejeme dětem a rodičům, aby se jim u nás líbilo, my pro to uděláme maximum. Našim nejmenším přejeme co nejrychlejší a pokud možno bezproblémovou adaptaci a všem zaměstnancům hodně sil, energie, nápadů a co nejpohodovější školní rok.

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO

Začátek září je vždy spojen s návratem dětí do škol. Po letních prázdninách se v naší MŠ Sluníčko otevřely brány pro všechny školkou povinné. Do tříd nastoupily nové děti, ale i děti, pro které prostředí není cizí. V nadcházejícím období budou mít možnost rozvíjet své schopnosti a dovednosti, které je připraví na další etapu. Adaptace nových dětí proběhla klidně a v přátelské atmosféře. Na nové prostředí si rychle zvykají, zapojují se do kolektivu a objevují radost ze společných her a činností. Paní učitelky se jim snaží vytvořit takové podmínky, aby vše zvládly na jedničku. Převažují sociální hry, které dětem pomáhají zvládat nové situace. Po adaptaci děti čeká mnoho rozmanitých aktivit, ale nebudeme předbíhat, jsme na začátku jejich cesty.

Ráda bych se ještě vrátila na konec prázdnin, který pro nás byl časem příprav na nový školní rok.

■ 22. 8. proběhl čtyřhodinový kurz Nepřehlížej první pomoc pro všechny zaměstnance MŠ. Na několika stanovištích – resuscitace, zástava krvácení, popáleniny, zlomeniny, pomoc alergikovi... jsme si s figuranty přiblížili situace, které mohou nastat v praxi. Nacvičovali jsme komunikaci, pomoc, řešení problémů. Simulované situace vyžadovaly připravenost a rychlé, přesné řešení problémů. Celé dopoledne bylo velmi přínosné a potřebné nejen pro naši profesi. Děkujeme panu Macháčkovi za tuto zkušenost. Bezpečí dětí nebereme na lehkou váhu.

Tento školní rok se musíme obejít bez našich třech milých kolegyň, které se snaží vyrovnat deficit porodnosti České republiky. Holky, přejeme vám, ať to všechno zvládnete, a za tři roky se budeme těšit!

A co nás čeká v nejbližších dnech? Námořnické odpoledne plné zábavy a soutěží, první plavání předškoláčků v Hořicích, projekt Lvíček ve školách (hodina sportu navíc pro předškoláčky). Od 1. 10. začínají kroužky, od 6. 10. se rozjede Klub maminek.

SŠTŘ

V první polovině srpna se mimo známé pouťové oslavy konala v Novém Bydžově akce na místní základní škole Karla IV., kde naše škola opět figurovala jako jeden z vystavovatelů. Mohli jste nás tu zastihnout po celý víkend.

Jedním z našich lákadel byla jízda zručnosti na malotraktoru SECO. Kdo si chtěl zkusit ostřejší jízdu, mohl tak učinit na závodním simulátoru, kde si zájemci zazávodili na různých slavných tratích po celém světě. Na velkém nádvoří pak byla vystavena vozidla autoškoly spolu s výukovým modelem Škodou Kodiaq, který byl pro veřejnost zpřístupněn k prohlédnutí. Naše atrakce nebyly věkově omezeny, proto si je vyzkoušeli opravdu všichni. Doufáme, že jste si pouť užili stejně jako my.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Nový školní rok začal nejen návratem do lavic, ale také společnými zážitky. Hned v prvním týdnu škola uspořádala adaptační den, který měl za cíl stmelit kolektivy a usnadnit dětem přechod do školního režimu. Starší žáci vyrazili do Chlumce n. C., kde plnili úkoly na naučné stezce Choďte si korunou v zámeckém parku. Některé třídy si pochutnaly na dobrotách v cukrárně ve

Skřivanech, páťáci se speciální třídou se vydali hledat poklad do Sloupna a děti z 1. až 4. ročníku si užily pohyb na hřišti u DDM. Zakončením dne byla pro nejmladší sladká odměna – zmrzlina. Příjemná atmosféra a krásné počasí vytvořily ideální podmínky pro povedený start školního roku.

■ Ve spolupráci s firmou Trivium pokračujeme i nadále ve sběru plechovek. Loni se nám podařilo nasbírat skvělých 90 kg hliníku. Děkujeme všem, kteří pomáhají chránit přírodu!

ZUŠ JANA MALÁTA

Od nového školního roku 2025/2026 v naší škole působí i tři noví učitelé, které bychom vám rádi představili.

■ **Ondřej Vávra** (1981) – klavír, klávesy, varhany, klavírní korepetice. Po studiích hry na klavír se stal varhaníkem v několika chrámech, kde se začal věnovat i sbormistrovství. Postupně začal působit i v oblasti rockové a jazzové hudby hrou na Hammondovy varhany, Fender piana a syntezátory. Věnuje se komponování a bohaté koncertní činnosti. Pedagogicky působil 16 let na ZUŠ Střezina v HK, kde vyučoval varhany a klávesové nástroje v populární hudbě, zároveň působil jako korepetitor.

■ **Michal Janíček** (1978) – kytara, elektrická kytara. Po absolvování ZUŠ hrál v několika hudebních skupinách, měl angažmá v divadle V sedm a půl v Brně. Absolvoval lekce jazzové kytary u Viléma Spilky. Začal vyučovat v ZUŠ a dostal se na brněnskou konzervatoř na klasickou kytaru a na Akademii staré hudby při FFMU. V současnosti končí studium na pardubické konzervatoři u MgA A. Hronové. Má rád především starou hudbu, ale zaměřuje se i na hru na elektrickou kytaru.

■ **Kateřina Hošková** (2002) – zpěv. Zpěvu se věnuje celý svůj život a první pěvecké krůčky podnikla v ZUŠ Jana Maláta v NB pod vedením Mgr. E. Staňkové. Momentálně studuje Konzervatoř v Pardubicích. Nyní se vrací na půdu ZUŠ, tentokrát už ne jako žačka, ale jako učitelka sólového zpěvu.

V Zábědově jste mohli obdivovat **báječné létající stroje**

V sobotu 13. září si parta leteckých nadšenců pronajala plochu letiště v Zábědově, aby se zde všem zájemcům pochlubila svými okřídlenými miláčky. Akce se konala v rámci oslav 700 let Lužce n. C.

Honza Skalický

SKP JUDO NOVÝ BYDŽOV

Prázdniny v plném proudu a příprava na podzimní část závodní sezóny také. Dva dny po návratu z tábora v Krkonoších odjela parta závodníků s Matyášem a Jardou na jízdu po Balkáně. Ta začala kempem v Albánii – v Tale, kde jsme již pravidelnými hosty rodiny Cenových. Trénink juda se zde krásně kombinuje s koupáním v moři a poznávacími výlety. Další skupina za námi dorazila letadlem. Letos jsme navštívili nádherné azurové jezero, nad nímž vede úzká lávka a ve kterém je příjemně teplá voda. Již tradiční výlet na písečnou dunu Rana e Hedhun jsme si zpestřili odjezdem ve večerních hodinách a návštěvou vyhlídky u zcela nové silnice vedoucí na Skhadar, kde byl krásný výhled na zapadající slunce a na pobřeží. Moc rádi jsme se po dvou letech vrátili i do horského městečka Kruja, kde jsme pro změnu stihli prohlídku centra i hradu za denního světla. Moc si vážíme toho, že jsme mohli s našimi svěřenci navštívit mekku kosovského juda, tělocvičnu v Pejë, kde trénuje uznávaný a úspěšný trenér Driton Kuka, který připravuje několik současných (nejen) olympijských medailistů. Strávili jsme tam celý den a absolvovali jsme s ním a jeho svěřenci dva tréninky.

Z Albánie jsme se přesunuli do Splitu, kde se účastníme již tradičně judo campu. Absolvovali jsme dvoufázové tréninky a nezapomněli jsme se smočit v moři.

Bylo to opět obohacující, máme nové zážitky a jsme rádi za společně strávený čas.

Milada Janatová

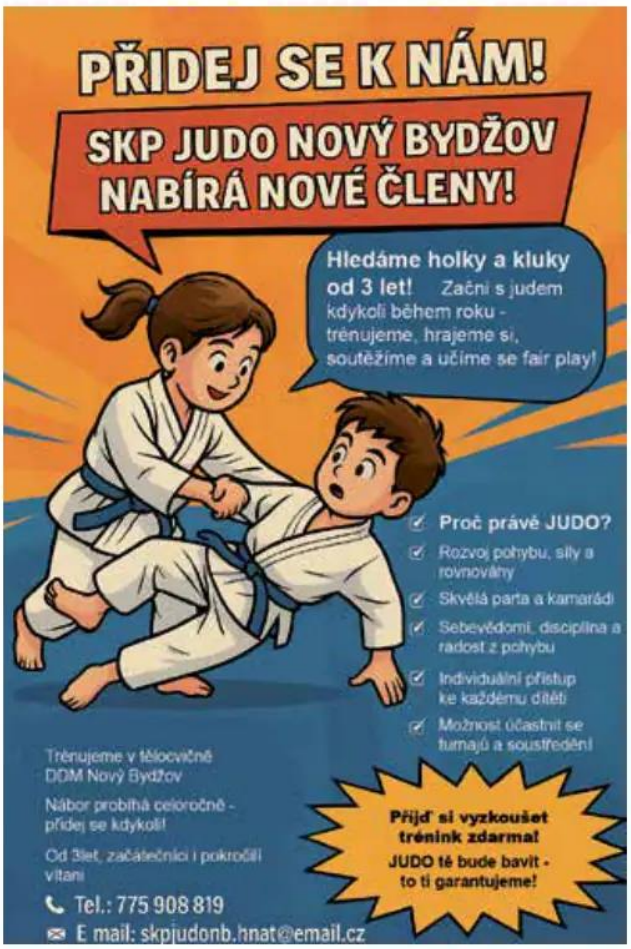

Proběhlo již **17. slétnutí Sokolek a Sokolíků**

Zajímavé je, kolik lidí má prázdniny! Divadelní prázdniny, politici mají prázdninový režim, nové díly seriálů se o prázdninách nevysílají. Děti jsou jediné, které mohou dva letní měsíce skutečně prožívat. Pro dospělé jsou to hlavně prázdné školy, tělocvičny i domy dětí a mládeže.

Sokolky jsou dospělé už dávno a na prázdniny si také hrají. Chtěly hned v pondělí 1. září nastoupit do tělocvičny, ale cvičitelky ohlásily ještě týdenní půst. Jako kompenzaci za nedostatek pohybu zvolily cyklovýlet do Skřivan k Vojtěchovu dubu. Takový teambuilding U komína s vynikající pizzou. Dobrý pocit ze znovushledání narušila rebelie nepochopitelného kalibru. Jízda na kole bez helmy! Být ve škole, je to na poznámku, ale pohledy týmu mluvily za vše.

První sobotu v září se koná Sokolské slétnutí. Babí léto v plném proudu, Dům dětí a mládeže opanují nejen Sokolky a Sokolíci, kteří akci organizují, ale zvána je široká veřejnost. Nejedná se o hromadné cvičení s vytvářením obrazců na velké ploše, to je všesokolský slet, naše Sokolské slétnutí je o sletu cyklistů napříč generacemi. Kapacita DDM je omezená, proto je omezená i propagace. Letos se konal již 17. ročník, účastníky neodradil ani dopolední déšť, poprvé se předstartovní kávička podávala uvnitř objektu a hromadná fotka byla pořízena také z jiného stanoviště. Co zůstalo stejné, byla pohodička při příjezdu z doporučené trasy. Oběd podávaný venku tradičně již za plného slunce. Polévka v terině i grilované masíčko

zavoněly, sladké překvapení nechybělo ani letos – sokol z perníku, chodbu lemovaly připravené tašky s dárky od sponzorů. Je až s podivem, jak ochotní jsou oslovení živnostníci v našem městě. Již 17 let nám rádi věnují věcné dary i finance. Děkujeme jim za to a vážíme si jejich ochoty.

K tomu, aby tradice pokračovaly, je třeba přízně veřejnosti, chuť něco organizovat pro druhé a podporovat dobré myšlenky.

Věrka Kubelka

Ve Vysočanech to o prázdninách **žilo sportem**

Pouťový nohejbal již podeváté

Ve Vysočanech se 12. 7. uskutečnil 9. ročník pouťového nohejbalového turnaje neregistrovaných hráčů.

Turnaj, který organizoval Osadní výbor Vysočan, přilákal šest týmů a nabídl vyrovnané zápasy až do samotného finále. Po zásluze zvítězil tým JAK CHCEŠ ze Smidar, 2. místo obsadil tým SLOUPNO a 3. příčku vybojoval domácí tým VYSOČANY. Čtvrtí skončili ČERNÉ KONĚ, 5. byl TEAM Z LOVČIC a 6. místo patřilo REVIZÁKŮM z Lodína. Turnaj byl poznamenán dvěma přestávkami kvůli dešti, přesto se odehrál v přátelské atmosféře. Cenu fair play obdržel David Zvoník a nejlepším hráčem turnaje byl vyhlášen Patrik Kymr. Organizátoři děkují všem účastníkům a divákům za podporu a těší se na jubilejní 10. ročník.

Zdeněk Steiger

Prázdninový tenisový turnaj

Po tradičním pouťovém nohejbalovém turnaji byl vysočanskými nadšenci v sobotu 2. 8. zorganizován tenisový turnaj ve čtyřhře, kterého se zúčastnili místní i přespolní – například tenisté z Librantic.

Již v pátek byl postaven stan pro případ deště či pro ukrytí před slunečními paprsky. V den turnaje se již před 8. hodinou začali scházet první účastníci, kteří ochotně pomohli s dokončením přípravy kurtu i s dalšími věcmi nutnými k zajištění zdárného průběhu akce. V 9 hod. přivítal účastníky hlavní pořadatel Leoš Knop, který seznámil hráče s pravidly turnaje a popřál jim sportovní štěstí.

Všechna utkání měla na vysočanské poměry vysokou úroveň, i když určitá nervozita u hráčů byla cítit – vždyť jde přece o prestiž a každý chce vyhrát!

Po dohrání základní skupiny se spustil poměrně silný déšť, a tak závěrečný play-off nebyl dohrán. Turnaje se zúčastnilo sedm párů, které odehrály 21 zápasů.

Závěrečné hodnocení se odehrávalo pod stanem, který skrápěl vydatný déšť až do večera.

Turnaj byl hodnocen jak hráči, tak organizátory velmi kladně. Děkuji všem za účast, organizátorům za přípravu akce i za kvalitní občerstvení.

Za vysočanské fanoušky **Jiří Česák**

Kost, údolí Plakánek, Vesec u Sobotky – cíle srpnového výletu seniorů

Klub seniorů uspořádal 14. srpna další zájezd. Pro velký zájem se opět jelo dvěma autobusy. Při plánování výletu nikdo nepočítal s teplotami 33°, ale nakonec jsme to všichni zvládli a nikdo cestou nekolaboval.

Prvním zastavením byla komentovaná prohlídka na hradě Kost. Gotický hrad je sevřen v malebné kotlině, stojí na skále, ne však vysoko nad okolním terénem, ale v údolí, ukryt v lesích Českého ráje. Jeho založení se datuje do 2. pol. 14. století. Vystřídalo se zde několik majitelů, nyní patří bratrům Kinským. Ti trvale bydlí v Itálii a na svá panství v Čechách (např. i Karlova Koruna v Chlumci n. C.) přijíždějí jednou až dvakrát za měsíc.

Legenda praví, že hrad dostal toto jméno, protože nebyl nikdy dobyt – že je tvrdý jako kost. Hrad prošel v letech 2019–2022 rozsáhlou rekonstrukcí. Při prohlídce nás průvodce seznámil s osudy jeho majitelů, prošli jsme všechna nádvoří, hradní paláce, zbrojnici s kolekcí pušek a pistolí, kapli a černou kuchyni.

Po prohlídce se většina z nás posilnila kávou na hradní terase a pak následovala asi tříkilometrová procházka malebným údolím Plakánek. To je vroubené pískovcovými skalami, obklopené borovým lesem, a táhne se podél říčky Klenice. Cesta nás vede podél rybníku Obora, kolem chalupy herce Pepy Dvořáka, nedaleko soutoku Klenice a Veseckého potoka míjíme studánku Roubenka, kam údajně často chodíval meditovat básník Fráňa Šrámek ze Sobotky. Pokračujeme do obce Střehom, kde je zachovalý vodní mlýn se sousední usedlostí. Ten byl dějištěm natáčení mnoha pohádek, např. mlýn Petra Máchala z pohádky S čerty nejsou žerty. Ve Střehomi, u Hospůdky u Zvoničky, na nás čekaly autobusy, abychom se přesunuli do Sobotky na náměstí, odkud

je krásný výhled na zámek Humprecht. Po obědě v restauraci Pošta pokračujeme do nedaleké vesnice Vesec, kde je asi 27 roubenek, které slouží většinou jako rekreační chalupy. Stálých obyvatel je zde jen asi deset. Zástavba je od roku 1995 chráněna jako vesnická památková rezervace. Obec je pravidelně vyhledávána filmovými společnostmi k natáčení filmů, pohádek a reportáží. Nejznámější je asi film Jak dostat tatínka do polepšovny – zde nakupovali a místní hasiči jezdili se stříkačkou Máňou. Další filmy zde natočené: Přijela k nám pouť, S čerty nejsou žerty, Jára Cimrman ležící spící, povídka B. Němcové V zámku a podzámčí a mnoho dalších.

Výlet se vydařil; dík patří oběma řidičům za pohodovou jízdu i městu Nový Bydžov a Nadačnímu fondu za finanční podporu.

Mirka Novotná

Léto plné zážitků v **Domově důchodců Humburky**

Léto u nás bylo bohaté na zážitky, společné chvíle i nová přátelství. Klienti našeho pracoviště v Humburkách i Kratonohách podnikli několik výletů. V Lysé n. L. jsme navštívili výstavu Šikovné ruce seniorů, kam naši klienti přispěli vlastními výrobky. Užili jsme si i nádhernou výstavu květin. V kulturním sále v Kratonohách jsme zhlédli divadelní představení Lotrando a Zubejda v podání žáků místní ZŠ. Dětem patří velký obdiv a poděkování za krásný zážitek. Velký úspěch měl náš vzájemný výměnný výlet. Klienti z Kratonoh zavítali na návštěvu do Humburk, kde je čekalo srdečné přivítání. Na oplátku se klienti z Humburk podívali na pracoviště v Kratonohách. I tam je čekalo milé setkání, možnost nahlédnout do prostor zařízení a užít si čas ve společnosti nových přátel. Nezapomenutelný byl i výlet do Poděbrad. Dopoledne na kolonádě, zmrzlina, dobrůtky a příjemný stín parku. Během prázdnin jsme také přivítali učitele a cestovatele Mgr. Horáka, který klienty v Kratonohách poutavě provedl evropskými metropolemi. Naši klienti, vášniví fanoušci hokeje, vyrazili do kina na film Zlatá cesta, který zachycuje neuvěřitelnou jízdu našich hokejových šampionů z Prahy 2024. Další

společný výlet zavedl seniory do Ekoškoly ZŠ Karla IV. Čekala nás exkurze v ZOO koutku i prohlídka učebny. Děkujeme Mgr. Kubelkovi za krásný a obohacující program. V průběhu prázdnin jsme proměnili naše venkovní prostory v Kratonohách v malou zahrádku. Klienti spolu s našimi zaměstnanci vypěstovali převislé jahody, okurky a rajčata. V Humburkách jsme se vydali na houbařskou výpravu na blízkou louku a čekalo nás milé překvapení v podobě krásných žampionů. Na závěr léta jsme uspořádali akci Loučení s létem. Setkali jsme se společně s rodinami a blízkými našich klientů. Užili jsme si příjemné odpoledne s občerstvením, harmonikou a spoustou dobré nálady. Léto u nás bylo plné radosti, nových zážitků a přátelských setkání. Těšíme se, co nám přinesou podzimní dny!

Břízková Ivana, DiS.

Ze vzpomínek **Nadi Novákové**

Dárek

Franta zemřel začátkem léta nečekaně, takže i auto zůstalo nevyzvednuté v servisu. Dala jsem Zuzaně potřebné doklady, aby pro něj dojela. U vrat servisu ležela jakási hromádka neštěstí, připomínající psa.

„*To je váš pes?*“ ptala se Zuzana už s jistou obavou, že buď se o něj někdo nestará dobře, nebo majitele vůbec nemá.

Paní v pokladně byla moc milá, a zatímco předávala klíčky od auta, vyprávěla, jak se pes už delší dobu potuluje kolem opravny... Ona mu dá trochu najíst, ale šéf se zlobí, děti po něm házejí kameny a občas zazní stupidní žert, že z něj bude oběd.

„*Nemůžete ho odvézt? Bojím se, že to špatně skončí,*“ povzdechla si paní.

No, pes vypadal, že brzo umře, tak ho Zuzana vzala do auta. Ale co dál?

Měli jsme doma v té době Šohaje, padesátikilového, velikého černého hafana, taky nalezence. Sotva bude jásat nad nějakou novou psí konkurencí.

Ale aby ten chudinka neumřel na ulici u plotu autoservisu, jela Zuzana ke známým, jestli by nemohl dodýchat u nich. Zvonek – ticho. Doma nikdo. Co teď?

Tak přece jen cesta na chatu za mnou a Šohajem do Jevan. Pes v autě trochu ožil. Pohled na zadní sedadlo, kde seděl: No, na umření už nevypadá… A po dalších dvaceti kilometrech jistota, že to psisko není ani staré, ani nemocné, ba naopak, že to je asi mladý, veselý, jen strašně vyhublý a vyděšený čoklík s chutí radovat se z čehokoliv. Možná fousek. Pokus o seznámení těch dvou ušatých pánů ukázal, že to fakt nepůjde. Zuzana mi nechala žrádlo původně pro Šohaje v Jevanech, ale pak musela odjet k sobě – v té době do jižních Čech.

Zůstali jsme sami.

„*Tak jak ti mám říkat?*“ Koukali jsme si do očí.

„*Jsi v téhle pro mne tak těžké době takový milý dárek. Dárek – ano, Dárek, to je prima jméno pro tebe.*“

Zuzana zatím domlouvala s útulkem, jestli by ho tam vzali, ale bylo mi jasné, že do přecpaných klecí útulku ho dát nechci a že jsme si i za kratičkou dobu na sebe už hodně zvykli.

Telefonovat se Zuzkou bylo složité – ona musela 10 km na poštu a já zas k někomu v Jevanech, kdo už telefon měl, a pak si zase domluvit přesný čas na příští chvíli naší komunikace.

Tak hlavně často psala a Dárek při své inteligenci poznal, že se z dopisu raduju, a když viděl pošťačku, jak zahýbá k nám, už mi to běžel říct a skákal a běhal dokolečka kolem mne celou cestu ke vrátkům.

Legraci měl opravdu rád – ukradl mi vypranou punčochu a běhal s ní po naší lesní zahradě. Vlála za ním přímo majestátně. Když ji po chvíli vrátil, nebyla kupodivu ani rozkousaná, ba ani roztržená.

Ale taky cítil, když mi bylo smutno, a seděl těsně vedle mne, jako by říkal, jsem tu s tebou.

Bylo jasné, že do pražského bytu ale jít nemůže. Zvládnout to mladé, temperamentní psisko a vodit ho po centru Prahy nebude ani pro mne ani pro něj řešení pro život. Proto známí i v útulku věděli, že hledáme někoho hodného, kdo by si ho mohl vzít, ale zatím pořád zůstával na chatě se mnou.

Jednoho dne pošťačka u vrátek volala: „*Máte tu telegram!*“

Spěchala jsem i s Dárkem převzít si ho. Natáhla jsem ruku, vzala ho… a hop, už ho Dárek držel v hubě… A úplně celý beze zbytku sežral. Nepřečetla jsem ani jedno písmenko.

Druhý den přijeli z útulku, že poslali telegram, že si jedou pro mého psa. Nemohla jsem ho dát – vždyť se sám rozhodl, že do útulku nechce.

Začal podzim, chladné dny i noci, letní chatička už se dala jen těžko vytopit. Co bude dál, kladla jsem si často otázku.

Jednou jsem si všimla, že kolem plotu obcházejí dva mladí lidé a koukají se na fouska Dárka. Došla jsem k nim a začala si s nimi povídat.

„*Moc se nám líbí a chtěli bychom takového taky.*“

Pozvala jsem je dál. Dárek se k nim choval nečekaně přátelsky.

Byli mladí, bezdětní, velmi sympatičtí a domluvili jsme se, že za námi zase přijedou. Po několika návštěvách mi bylo jasné, že si s Dárkem padli do oka. Tak s nimi Dárek odešel...

Navštívila jsem ho ještě několikrát, abych viděla, jestli je spokojený. Vítal mne radostně, ale pak zas hned běžel ke svým páníčkům.

Dali mu nové jméno – Koniáš. Papíry občas sežral.

Bylo mi sice po něm smutno, ale byla jsem ráda, že má dobré majitele, když ho nemohu mít já sama.

Meslevecké ples v Praze

Milá tetičko, milé stréčko,
dnes vám bodo vekládat, co sem zažel na Mesleveckym plese v Praze.
Já so kluk z dědine, z Malé Hané, a představte si, že mě nejak te události s meslevcema mijele. A pře tem tata moc let jezdil na hone s koněma a svážel holoveny, tehde bažante a zajice. He my bratři chodile na hone nadhánět, ale já sem bel napřed moc malé, a pak zrovna, deš bel hon nebo ples, tak sem bel pryč.
Trocho sem se k tomo nachomětl, deš sem dělal mistra odbornyho výcviko na učilišto pro traktoriste v Hlušicich. To belo za totáče, a habe sme měle, me socialistická republika, devize, cizi měno, tak sme prodávale ževi zajice do Francie.
A tak to take jedňó na mě vešlo, a šle sme natahovat sitě a chetat zajičke. Mně, ani hočňum se do teho nechtělo, ale tehde vodporovat nemělo žádné smesl. Naštěsti nám pomohla příroda, strhl se takové větr a chumelenice, že meslevec, keré to vedl, hoznal, že v tom nečase nic nechetneme.
No a letos sem v Praze hoviděl plagát, že tehde a tehde, tam a tam, je Mesleveckés ples. Tak sem honem letěl kópit vstupenko, měl sem štěsti a jedno z poslednich mně prodale. Vzal sem si šate, v kerách sem se ženil, a verazel na to slávo. Tombola bela bohatá, dvě sta bažantu, a hlavni cena divoké kanec. Kópil sem si štyry lose a modlel se, habech nic nevehrál, protože vařet nehomim a nevim, co bech s véhró, já, chodák vdovec, dělal. No a co čert nechtěl, já, keré sem nikde nic na plesech nevehrál, sem vehrál toho divočáka. No bela velká sláva, hrále mě Halali a prohlásele mě vítězem pleso. A fotografovale mě. Poděkoval sem v malohanáčtěně a prohlásel Praho za névěči moravsky město! Hneť se ke mně hrnole zájemce vo to chlopató véhro. Tak sem toho kance prodal meslevcovi, ten ale trval na tem, že mo ho pomužo dovizt dom. Na telefóno našil, že jedna taxislužba vozi domáci mazličke. Tak tam zavolal a dovopravde, vo jedné hodině v noce přejel Ukrajinec s dodávkó. Veděšené Ukrajinec furt neco šeptal, já sem z toho verozoměl, že takovyho mazlička eště nevezl. Naložele sme véhro a nové majitel si sedl vedlivá řidiče. A začal mo, jak bel přepité, vekládat vo Bivojovi. Ukrajinec nechápal. Deš sme přejele před meslevcovo obydlí, připité

meslevec trval na tem, že předvede, jak ten Bivoj teho kaňora nesl. Hodil si metrákovy zviře na záda a hneť zahučel pod dodávko. No, strachem sem se vorosel a začal sem s Ukrajincem tahat meslevce a kance z pod auta. No, podařelo se nám to nakonec, a meslevec, oš bez zvířete na zádech šil zvonit. Hneť nám řekl, že ho žena, původem z Hané, decky vetrestá a pul hodine nevotevře. A take ja.
Mrzle sme, bela chumelenice, jako tenkrát, deš sme měle chetat zajice, ale Hanačka nakonec votevřela, vzala kance, keryho me sme nemohle honist, jako nic, a šópla ho za dveře. Me sme na nic nečekale a honem sme jele dom.

Milan Nechuta
bývalý Bydžovák, dnes hrdé Malohanák

Na podporu aktivit v NB, z. s. a město Nový Bydžov
zvou na akci

SOUBOJ GULÁŠŮ

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ GULÁŠ

sobota 18. října od 10 hodin
Park U Kostela Nejsvětější Trojice
Tombola
Hodnocení regionálního piva
Registrace kuchařů na: f.schovanek@novybydzov.cz

TJ Sokol Nový Bydžov
pořádá
ZÁPIS DO KURZU TANCE
PRO ROK 2026
11. 10. od 9 do 11 hod. v kanceláři TJ
více info na www.sokol-nb.cz

Hudebně-dramatický spolek TRIANGL Nový Bydžov
PĚVECKÝ SBOR
RADOSTNÝ PLECHÁČEK
přijímá nové zpěváky, herce a kamarády.
2.–9. třída – pondělí 14.30–16 hodin
MŠ + 1. třída – pondělí 16–17 hodin
Přihlášky SMS na tel.: 775 860 713

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ
■ Číslo 10/2025 vyšlo 29. 9. ■ Měsíčník vydává Město Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, IČ: 00269247, pod evid. č. MK ČR E 21679, jako periodický tisk územního samosprávného celku města ■ Odpovědný redaktor, inzerce a grafická úprava Jan Skalický (tel. 732 701 775) ■ Jazyková úprava Mgr. Helena Müllerová ■ Distribuce a předplatné Pavlína Vlasáková, DiS. (tel. 728 158 392) ■ Tisk V&H Print Hlávko s. r. o. Nové Město nad Metují
■ **Cena předplatného pro rok 2025 je 395 Kč včetně poštovného**
■ Cena čísla 25 Kč ■ Příspěvky jsou přijímány na e-mailu: **zpravodaj@novybydzov.cz**. ■ Na zveřejnění zaslaného příspěvku nevzniká právní nárok. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení nebo úpravy článků bez konzultace s autory. ■ Příspěvky dodané po uzávěrce nebudou v připravovaném čísle zveřejněny.
■ **UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE VE ČTVRTEK 9. ŘÍJNA.**

BYLINY A JEJICH VYUŽITÍ – SERIÁL DANIELY SUCHÁNKOVÉ

Tentokrát si povíme něco o jedné méně známé, i když u nás rostoucí bylině. Jedná se o **jestřabinu lékařskou** *(Galega officinalis)*, která se k nám dostala od Středozemního moře a zdomácněla tu.

Tato vytrvalá rostlina z čeledi fabaceae má namodralé až nafialovělé květy v bohatém hroznu. Dorůstá výšky až jeden metr ze silného kořene, díky kterému přezimuje. Roste na loukách, okrajích cest, na březích vod i na rumištích po celé republice. Jestřabina kromě léčivých účinků je i významná pro včely. Nevytváří sice nektar, ale je velmi bohatým zdrojem pylu během letního období.

Z terapeutického hlediska je dobrým pomocníkem v podpůrné léčbě diabetu II. typu, zvýšené hladině krevního cukru a podporuje tvorbu mateřského mléka. Účinné látky byliny jsou deriváty guanidinu. Jedná se o přírodní látky zlepšující využití krevního cukru (glukózy) a normalizující energetické procesy v buňkách, snižující inzulinovou rezistenci (tj. sníženou schopnost tkání reagovat na inzulin). Jestřabina lékařská také přispívá k tvorbě mléka a bezproblémovému kojení.

Sbírá se kvetoucí nať v červenci a srpnu. Po odkvětu se již sběr nedoporučuje. Nejčastěji se připravuje jako nálev (čaj), který se popíjí při potížích pravidelně 1–2krát denně. Jednu polévkovou lžíci přelít 250 ml asi 80 °C vody, louhovat 10–15 minut, poté scedit. Nálev se připravuje vždy čerstvý. Častěji se ale používá ve formě čajových směsí s dalšími bylinami na úpravu hladiny cukru, jako je fazolový lusk nebo borůvková nať či na podporu laktace, např. fenykl. Bylina se dá užívat také ve formě tinktury nebo kapslí.

U této rostliny nejsou známé žádné nežádoucí účinky, ale při užívání léčiv na regulaci hladiny cukru je nutná opatrnost či konzultace s lékařem – může ovlivnit účinnost léků. Účinek se může zvyšovat, a tak by mohlo dojít k přílišnému snížení hladiny cukru. Na druhou stranu by to mohlo vést

ke snížení dávky léku potřebné k regulaci cukru v krvi, a tak omezení nežádoucích účinků léku. To je nutno ale provést za kontroly lékařem. Samozřejmě, žádná bylina není všemocná a je důležité dodržovat i režimová opatření.

PŘÍRODOU NOVOBYDŽOVSKA

Migrace ptáků

Ptačí migrace fascinuje lidstvo odjakživa. Miliony ptáku se každoročně na podzim stěhují na jih do zimovišť. Září a říjen jsou nejen měsíci dechberoucích pohledů na různě zbarvené stromy, ale také měsíci přesunů stěhovavých ptáku.

Hlavním důvodem, proč naši ptáci migruji, je potravní nabídka. Na jaře ptákům umožňuje lepší podmínky pro vyvedeni mláďat, protože létá více hmyzu. V zimních měsících je však nabídka velmi omezená, proto zde zimují jen někteří ptáci a většina jich odlétá.

Cesta do zimovišť je ovšem pro ptáky velmi náročná a vyčerpávající. Při tahu se orientují podle polohy hvězd a slunce. Za zhoršených světelných podmínek jsou schopni se orientovat i podle magnetického pole Země. Musí často uletět ohromné vzdálenosti, kde čelí nepřízni počasí i predátorům. Největší nebezpečí pro ně představují dráty a sloupy elektrického vedení, nezajištěné skleněné plochy a také stále ubývající vhodné biotopy. Na ptáky, kteří migrují přes Středozemní moře, navíc číhají lovci. Ti je loví často pro zábavu nebo na prodej. Pokud se ptákům podaří zdolat všechny nástrahy, jsou konečně ve svém zimovišti. Z našich druhů nejdelší vzdálenost kolem 10 000 km zdolávají čápi, vlaštovky a rorýsi, kteří létají do střední a jižní Afriky.

Vlaštovky **(1)** se na podzim shromažďují do velkých hejn a nocují v rákosinách. V září odlétají do Afriky, jižně od Sahary, odkud se vracejí v dubnu. Čápi **(2)** táhnou do Afriky a zpět ve velkých hejnech a vyhýbají se

rozlehlým vodním plochám. V září odlétají naši špačci **(3)** do jižní Evropy nebo severní Afriky, odkud se zase vracejí už v březnu. Jiřičky **(4)** se před odletem houfují, vysedávají několik dní na elektrických drátech a sloupech a koncem září mizí. Z Afriky se do vlasti vracejí asi o 14 dní později než vlaštovky, tedy asi v půli dubna. Břehule říční **(5)** je nejmenší vlaštovkovitý pták, tvarem i mírným výkrojem ocásku podobný jiřičce. Od srpna nejpozději do poloviny září odlétá do afrických zimovišť.

text: **Ladislav Drahokoupil**
foto: **Zdeněk Drahokoupil**

BRÝLE ZA PŮLKU

Oblíbená akce je zpět!!!

Platí na všechny typy brýlí...

... a další

Brýle na blízko | Multifokální brýle | Brýle na dálku | Dětské brýle | Kancelářské brýle | Brýle pro řidiče | Sluneční brýle

ORANGE OPTIK

Revoluční třída 18, Nový Bydžov, tel.: 778 541 898

Slevy platí od 1. 9. do odvolání a vztahují se na všechna brýlová skla (s výjimkou skel Myosmart) a všechny obruby a sluneční brýle vybraných značek. Platí při nákupu kompletních brýlí. Podrobné podmínky této i našich dalších akcí naleznete na www.orangeoptik.cz/akce

NEPŘEHLÍŽEJ!

CHARITATIVNÍ AKCE

CELÝ VÝTĚŽEK BUDE VĚNOVÁN NADAČNÍM FONDŮM JINDŘÍŠEK A ŠANCE ONKOLÁČKŮM

Vánoční NEPŘEHLÍŽEJ dětem

KURZ PRVNÍ POMOCI

- správná komunikace s tísňovou linkou
- resuscitace s AED
- ošetření popálenin
- včasné rozpoznání mrtvice
- co dělat, když dítěti zaskočí a začne se dusit
- první pomoc u malých dětí, epilepsie
- zástava krvácení, správný postup u dopravní nehody
- doprovodný program dobrovolných hasičů a sebeobrany (kravmaga)

6.12.2025 OD 9:00 DO 14:00
DDM NOVÝ BYDŽOV

Čeká Vás bohatý program, občerstvení, spousta simulovaných událostí, **certifikát o absolvování kurzu** první pomoci, drobné dárečky a **SUPER** pocit z dobré věci!

NADAČNÍ FOND ŠANCE ONKOLÁČKŮM

Nadační fond Jindříšek jedna duha!

KRAV MAGA CHLUMEC

HASIČI

Nepřehlížej! Přispěj na dobrou věc!

Objednávky na neprehlizejprvnipomoc.cz

ZVÝHODNĚNÁ VÁNOČNÍ CENA
1.000,-

VE VYTÁPĚNÍ NEJSEM ŽÁDNÝ NOVÁČEK

- CHCETE SERVIS, OPRAVU NEBO VÝMĚNU PLYNOVÉHO NEBO ELEKTRICKÉHO KOTLE?
- NEVÍTE SI RADY S INSTALACÍ ROZVODŮ VODY, TOPENÍ ČI PLYNU?
- POTŘEBUJETE RUČNĚ ČI STROJNĚ VYČISTIT KANALIZACI?

TO VÁM ZAJISTÍ:

Firma Vojtěch Nováček

tel. 604 232 826

email: vojta.novacek@email.cz